5 МАЙ 1993

ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ

1993 йил 1 май
ШАНБА
№ 50 (5:492).
НАРХИ:
ОБУНАЧИГА 3 СЎМ.
СОТУВДА 5 СЎМ.

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-сиёсий газетаси • 1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЭЛНИ ВАТАН МАНФААТИ БИРЛАШТИРАДИ

Шарқда қадимдан шундай анъана бўлган: ҳукмдорлар юртнинг нуфузли кишилари — аҳли фузалою аҳли шуаро билан бамаслаҳат иш юритганлар. Бу машваратларда мамлакатнинг аҳволи муҳокама этилиб, келажакка солинажак йўллар белгиланган. Республика Президенти Ислом Каримовнинг бир гуруҳ ёзувчилар билан ўтказган учрашуви улуғ бобокалонларимиздан қолган ўша одатни эслатди.

ПРЕЗИДЕНТ: мен бир-икки масала бўйича мулоҳазаларимни айтиб, кейин сизларга сўз берсам, шулар ҳақидаги фикрларингизни билсам, яхши бўлар эди.

Мана, биз ҳозир 130 давлат билан алоқа боғладик, бир қанча ваколатхона ва элчихоналар очилди. Ҳар куни турли давлатларнинг вакиллари келиб, ҳар хил масалаларни ўртага қўяди, лекин шуни айтиш керакки, бу гапларнинг тагида битта маъно бор: кучингиз бўлса, қудратингиз бўлса, мана шу давлатнинг келажагига ишонсагина, сизни ўзига тенг кўриб гаплашади, бўлмаса, менсимайди. Демак, биз келажагимизни мустақил равишда қурмасак, ўзимизни ҳар томонлама ҳимоя қилмасак, ички ва ташқи сиёсатни оқилона ўтказмасак, ҳеч ким бизга астойдил ҳайрихоҳлик қилмайди.

Мен яқинда юртимизга келган турк дўстларга шундай бир савол бердим: бугунги алоқадан иккала томон ҳам манфаатдор, сиз ҳам фойда кўрмасангиз, балки бу ерда қўшма корхона қуриш, сармоя олиб келишга интилмасдингиз ва бошқа ишларни қилмасдингиз. Бу очиқ гап. Лекин барибир келажакни ўйлаб, XXI асрни ўйлаб, кимдир бизга бирон нарса таклиф қиладими, йўқми? Ўзаро ҳимоя, мудофаа масаласи, болаларимизни тарбиялаш, уларнинг аҳил бўлиши хусусида гап юритишимиз лозим эмасми?

Малайзияда, бошқа давлатларда бўлганимда шу нарсага иймон келтирдимки, жаҳон харитасида янги давлат пайдо бўлса, сиёсатдонлар бу давлатнинг интилиши нимадан иборат, келажаги қандай, бу давлат қайси томонга бурилади, бизларга қарши чиқиб қолмайдими, деган масалани яхшилаб таҳлил этиб, кейин муносабат ўрнатар экан..

Шунинг учун биз Ўзбекитоннинг мустақил сиёсатини юргизар эканмиз, сезган бўлсангиз, баъзи бировлардан чиққан кўрсатмаларга бўйсунмаяпмиз. Бизнинг ўз тараққиёт йўлимиз бор, деганда шуни тушунмоқ керак. Агар биронта кучли давлатнинг ноғорасига ўйнасак, эртага бизни ҳеч ким назар-писанд қилмайди, тобе, қолоқ давлатлар қаторига қўшиб қўйиши мумкин. Буни сизлар яхши тушунасизлар.

Шу нуқтаи назардан қараганда, мен айтмоқчиманки, ана шу давлатлар билан муносабатни жой-жойига қўйиш, Ўзбекистонни камситишга йўл бермаслик — асосий вазифамиз. Агар шуни вақтида қилмасак, кейин ҳеч нимага эришиб бўлмайди. Яна хомашё бериб, меҳнат қилиб, роҳатини эса ўзгалар кўрадиган эски аҳволга тушиб қолишимиз мумкин.

Ҳозир Москвада кечаётган воқеаларни олиб кўрадиган бўлсак, юмшоқ курсилардан айрилиб қолган баъзи аламзадалар собиқ Иттифоқни қайтадан тиклаш учун бош кўтаряпти. Бугун энг ҳавфли нарса шу. Албатта, Россия улуғ, катта давлат. Лекин у бизнинг ҳам хомашё, тинимсиз меҳнатимиз туфайли буюклашган давлатдир. Чор Россиясининг муқаддас заминимизни ишғол қилиб олишдан асосий мақсади уни ўз манфаати йўлида ишлатиш эди. Тарихдан маданиятни, тараққиётни бизга Россия олиб келди, деган гапларни кўп ўқидик. Лекин асосий мақсад бошқа эди. Бу замин бой бўлмаса ёки унинг стратегик, сиёсий аҳамияти бўлмаса, бу ернинг ҳеч кимга кераги йўқ эди. Яна шуни очиқ айтишимиз керакки, бундай қараш Совет даврида ҳам, афсуски, ўзгармади.

Шунинг учун ҳам кимдир Ўзбекистонга келиб, бирор нарсани қургандир. Лекин қандайдир фойда топмаса, бу ерга келмас, бир тийинини ҳам сарфламас эди. Ўзбекистонда 1965 йилдан буён қанча олтин қазиб олингани маълум. Кейинги 15 йилда терилган пахтанинг ҳам ҳисоб-китоби аён. Ўзим ҳисоблаб чиққанман: шу давр мобайнида камида 35 миллиард долларли бойлик — пахта ва олтин марказ эҳтиёжи учун олиб чиқиб кетилган. Бошқа нарсалар ҳали бу ҳисобга кирмайди.

Ана шу йиллар мобайнига бизга нима берилган? Ўзбекистонга қилинган ёрдам, сармоялар ўша 35 миллиардга тўғри келадими, солиштириб бўладими? Хуллас, ҳисоб-китоблар шуни кўрсатадики, агар бу ердан фойда кўрмаса, ҳеч ким бир тийин ҳам бермайди. Бу ҳол, айниқса, сўнгги икки йилдан бери анча кўриниб қолди. Биз бойликларимизни ўзимизда қолдираётган пайтимизда улар сезиб қолдики, энди илгаригидек бўлмайди. Пахта майдонини камайтиряпмиз, алмашлаб экишни тартибга солдик. Бу — биринчидан. Иккинчидан — пахтани четга, долларга сотмоқчимиз. Россияни биз билан боғлаб турган нуқта бор, бу кливинг орқали савдо қилиш — Россия ўз нархи билан бизга нефть беради, биз шунга қараб пахта беришга мажбурмиз. Пахтани бермасак, улар бизга нефть бермайди. Мен ҳар доим айтаман: олдимизда турган энг катта ғов шуки, бизнинг коммуникациямиз чатоқ. Иккита темирйўл бор, холос— биридан кирилади, иккинчисидан чиқилади.

Агар мўлжалдаги учта дарвозани очиб олсак, биттаси жанубга — Карочига, биттаси ғарбга —Форс кўрфазига, яна биттаси — Хитойга чиқади, шимолга чиқадиган йўлимиз тайёр. Ҳозир, агар қўлимизда пул, долларимиз бўлса ҳам, нефтни бошқа жойдан келтира олмаймиз.

Дарҳақиқат, ҳозир вазият оғир. Баъзи жойларда қон тўкиляпти, вайронгарчиликлар рўй беряпти. Кўп жойда, айтайлик, аҳвол чатоқ, барқарорлик йўқ.

Ҳозир одамларнинг миясига шундай ақида сингдириляптики, гўё мана шу вайронагарчилик, қон тўкилиши, ўзаро қарама-қаршиликнинг сабаби битта, у ҳам бўлса, собиқ Иттифоқнинг пароканда бўлиб, парчаланиб кетгани эмиш. Бу энг катта хавф. Шуни тўғри тушуниш керакки, бунинг хавфли жойи — содда одам мазкур масалада алданиб қолиши мумкин. Ҳеч кимга нотинчлик, хонавайронлик керак эмас, қимматчилик керак эмас. Қарияларимиз доимо тинчлик, хотиржамлик бўлсин, деб дуо қиладилар.

СССРни тикламоқчи бўлган кучлар айни шу вазиятдан фойдаланмоқчи. Улар шум ниятларини ниқоблаб шундай демоқдалар: «Тинчлик керакми, эски оилага қайтайлик, унинг тепасида кучли ҳимояси бор эди, ана шунда сизга ҳеч ким зўравонлик қилмайди, биров шундай қилса, бизлар келиб ажратиб қўямиз». Қисқаси, ким яхши — Кремль яхши.

(Давоми 2-бетда).

ГЕРМАНИЯ САФАРИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

БОНН, 29 апрель. (ЎзАнинг махсус мухбири хабар қилади). Ўзбекистон Президентининг Германия Федератив Республикасига расмий сафари давом этмоқда. Аввал хабар қилинганидек, Ислом Каримов кеча Германия федерал президенти Рихард Фон Вайцзеккер ва федерал канцлер Гельмут Коль билан учрашди ҳамда бафуржа суҳбатлашди.

Ўзбекистон Президенти, шунингдек, Германия савдо-саноат палаталари бирлашмаси аъзолари — ишбилармонлар ва тадбиркорлар билан учрашди. Уларга Ўзбекистондаги ислоҳотлар, иқтисодиётга оид қабул қилинган қонунлар, республиканинг иқтисодий салоҳияти ҳақида сўзлаб берди, кўплаб саволларга жавоб қайтарди.

Кеча И. Каримов «Петерсберг» қароргоҳида Конрад Аденауэр номидаги жамғарма раиси Верд Ланггутни, Германия иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт федерал вазири Карл-Дитер Шпрангерни, Германия ташқи ишлар федерал вазири Клаус Кинкелни қабул қилди.

Ўзбекистон ва Германия ҳукуматлари ўртасида маданий ҳамкорлик, сармояларни муайян қонунлар асосида ҳимоя қилиш, ўзаро иқтисодий ёрдам жамғармаси тузиш ҳақида битимлар имзоланди.

Шуни рўй-рост айтишим керакки, — деб таъкидлади И. Каримов мухбирлар билан суҳбатда, — биз ГФРга қарз сўраб ёки қандайдир вақтинчалик кўмак берилишини илтимос қилиб келганимиз йўқ. Мақсадимиз — узоқ муддатли, мустаҳкам ҳамкорлик учун замин яратишдан иборат. Кечаги мулоқотларимиз, хусусан, савдо-саноат доираларининг намояндалари билан учрашувларимиз немис саноатчилари ва ишбилармонлари, шунингдек, зиёлилари, маданият ва фан арбоблари Ўзбекистон билан муносабатларни ривожлантиришга қизиқиб қараётганликларини кўрсатди. Иқтисодий ва ижтимоий турмушнинг барча соҳаларида ўзаро манфаатли ҳамкорлик учун қулай имкониятлар мавжуд. Ўзбекистон — хомашёга бой ўлка. Мамлакатимизни катта бир хазина деса бўлади. Германияда эса юксак даражада ривожланган технология, замонавий техника, энг муҳими — савдо-саноатни ривожлантириш имкониятлари бор. Ўзбекистон ва бутун Марказий Осиё бозори Германия ишбилармонларини ғоят қизиқтирмоқда, кеча биз бунга ишонч ҳосил қилдик,

Ўзбекистон Президенти сўзини давом эттириб, яна қуйидагиларни айтди: зўр саноатга, ақлий ва маънавий салоҳиятга эга бўлган Германия жаҳон иқтисодиётида ҳам, сиёсатида ҳам ҳурмат-эътибор қозонган. Германияликлар Ўзбекистонни унчалик билишмайди. Сафаримизнинг энг муҳим мақсади мамлакат жамоатчилигини Ўзбекистон билан, унинг ҳозирги ва келгуси режалари, мақсад ва вазифалари билан таништиришдан, шу тариқа ГФР жамоатчилигини Ўзбекистон билан ўзаро манфаатли ҳамкорликка чорлашдан иборат.

ГФР Президенти билан канцлери Ўзбекистондаги, бутун Марказий Осиё минтақасидаги аҳвол билан қизиқдилар, деди сўнгра И. Каримов. Мен уларга келажагимизни нақадар дадил барпо этаётганимиз, конституциямиз тўғрисида, бозор иқтисодиётига ўтаётганимиз ҳақида гапириб бердим. Энди Ўзбекистонни ўтмишга қайтариб бўлмаслигини айтдим. ГФР билан Ўзбекистон ҳамкорлигининг сиёсий жиҳатларини муҳокама қилиш натижасидан ҳар иккала томон мамнун бўлди.

«Биз ҳозирнинг ўзидаёқ ГФРга ташрифимиз муваффақиятли бўлди, деб ишонч билан айта оламиз», деди сўзининг охирида Ўзбекистон Президенти.

Бугун эрталаб «Сименс» фирмаси вакиллари билан учрашгач, Ўзбекистон Президенти бошлиқ давлат делегацияси Штутгарт шаҳрига жўнаб кетди. У ерда жаҳонга машҳур «Мерседес-бенц» ва бошқа корхоналар фаолияти билан танишиш кўзда тутилган.

Республикамизнинг кўпгина вилоятларида пайкалларга тушган барака уруғи қийғос ундириб олинди. Деҳқонлар айни чоғда шу куннинг долзарб юмуши — ғўза парваришини қизғин бошлаб юбордилар. Олот туманидаги «Бухоро» жамоа хўжалиги далаларида мурғак ниҳолларга ишлов бериш авжида. Хўжалик заршунослари 1090 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 30 центнердан ҳосил йиғиштириб олиш ҳисобига кузда 3 минг 200 тонналик хирмон яратишга астойдил бел боғлаганлар.

СУРАТЛАРДА: 1. Донгдор бригада бошлиғи Бобоқул Қорёғдиев. 2. «Навбат энди парваришга!» — хўжаликнинг илғор механизаторлари ана шундай қалб даъвати билан меҳнат қилишмоқда.

Ш. ШАРОПОВ олган суратлар. (ЎзА).

Сув қувури қурилишини жадаллаштириш керак

Бухоро вилоят ҳокимлигида Дамхўжа-Навоий-Бухоро сув қувурининг қурилиши қандай бораётганлиги кўриб чиқилди. Кенгашда Ўзбекистон Вазирлар Маҳкамаси раисининг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков, республика вазирликлари ва идораларининг, сув қувурини қураётган ташкилотларнинг, вилоят ва туман идораларининг, шу жумладан Навоий вилояти идораларининг масъул ходимлари қатнашдилар.

Бухоро вилоятининг ҳокими Д. С. Ёдгоров ва сўзга чиққан бошқа кишилар икки вилоят учун ҳаётий муҳим бу иншоот қурилишида юз берган вазиятни таърифладилар. 1993 йилнинг биринчи чорагида қурилишда 348 миллион сўм ўзлаштирилгани таъкидланди. Ҳозирги вақтда тўғон қурилиши давом этмоқда. «Самарқанд совхозводстрой» трестининг бўлинмалари ўз соҳаларида ортда қолмоқда.

Қудуқларга кам вольтли электр тармоғи келтириш ишлари секин бажарилмоқда. Бундан ташқари республика энергетика ва электрлаштириш вазирлиги ташкилотлари «Дамхўжа» кичик станциясидан иккита қудуққа 10 киловольтли линия қурилишини тугаллагани йўқ. Кенгашда қурилишдаги бошқа камчиликлар ҳам борлиги аниқланди.

Иншоот қурилиши пул билан таъминланган — бу гал республика бюджетидан 1 миллиард сўмга яқин пул ажратилган. Кенгашда сув қувурининг Навоийдан Бухорогача бўлган иккинчи навбатини қуришни тезлаштириш чора-тадбирлари белгиланди.

Кенгашда сўзга чиққан Ўзбекистон Вазирлар Маҳкамаси раисининг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков қурилишнинг кечикишида «Жанубгазқурилиш» трестининг ҳам айби борлигини уқтирди. Бу трест раҳбарлари сув қувурини тезроқ ишга туширишнинг аҳамиятини тушуниб етмаётирлар. Шу йилнинг июль ойидаёқ сув қувурини ҳаво юбориб синаб кўриш, кузда эса Дамхўжадан Бухорога сув бериш учун бор кучни ишга солиш керак.

И. САФАРОВ,
(ЎзА мухбири).

ХИРМОН ВА ҲАМЁН БАРАКАЛИ БЎЛСИН ДЕСАНГИЗ...

РЕСПУБЛИКАМИЗДА ЧИГИТ ЭКИШ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Республикамизда чигит экишнинг бошланганига ҳам деярли бир ой бўлиб қолди. Масъулиятли мавсумга пухта ҳозирлик кўрган кўплаб пахтакорлар дастлабки кунларданоқ чигит экишда жадал суръат ва юқори сифатни таъминлашга муваффақ бўлишди. Шунинг учун ҳам қатор жамоа ва давлат хўжаликларида бир ҳафта, ўн кунда мавжуд майдонларнинг ҳаммасига барака уруғи қадаб олинди.

Айни кунларда дастлаб уруғ тушган ерларда яшил қаторлар ҳосил бўлди. Механизаторлар дастлабки парваришни бошлаб юбордилар. Илиқ нурларини тобора кўпроқ сочаётган қуёш тафтидан, деҳқон меҳридан баҳра олган ниҳоллар тобора бўй чўзмоқда. Эрта эккан хирмон қилур, деганларидек тобора яшнаб бораётган яшил пайкалларда кузда мўл, эртаги ҳосил етилишига пухта замин яратилган.

Шу кунгача еттита вилоятда — Андижон, Бухоро, Наманган, Сурхондарё, Тошкент, Фарғона, Хоразм вилоятлари пахтакорлари оби-тобида барака уруғи қадаб олганликлари ҳақида рапорт бердилар. Самарқандлик заршунослар ҳам муҳим ишни якунлай деб қолишди. Юқоридаги номлари зикр этилган вилоятларнинг заршунослари ҳалол, баракали меҳнатлари туфайли шу кунгача республикамиздаги мавжуд пахта майдонларининг 1398,4 минг гектарига чигит экиб бўлинди. Бу топшириқнинг 87,4 фоизи демакдир.

Лекин натижа бундан ҳам яхши бўлиши, апрель ойидаёқ барча майдонларда чигит экиб олиниши мумкин эди. Қатор хўжаликлар, туманларда ҳосил пойдевори бўлган чигит экишни тез ва соз ўтказишга етарли эътибор берилмади. Ерларни текислаш, ўғитлаш, техникани созлаш, сифатли уруғлик, кимёвий дорилар тайёрлаш ўз ҳолига ташлаб қўйилди.

Натижада кўп жойларда тупроқ вақтида етилмади. Пайкаллар тайёр бўлганда эса ё техника панд берди, ё зарур нарсалар топилмади. Буларнинг ҳаммаси мавсумнинг чўзилиб кетишига олиб келмоқда. Республикамизда чигит экишнинг бориши таҳлилига оид олдинги мақолаларимизда Қорақалпоғистонда сусткашликка йўл қўйилаётгани ҳақида айтиб ўтган эдик. Бироқ, бу ерда танқиддан хулоса чиқарилмади. Қорақалпоғистонда чигит экиладиган майдонларнинг деярли ярмига хали уруғ тушгани йўқ. Тўғри, Қорақалпоғистон пахта етиштириладиган энг шимолий зона ҳисобланади. Ер бироз кеч етилади. Амме қаловини топсанг, қор ёғар, деганларидек, омилкорлик билан иш юритилса, муваффақиятга эришиш мумкин. Буни Хоразм вилояти деҳқонлари фаолиятидан кўрса бўлади. Вилоятнинг тупроқ-иқлим шароити Қорақалпоғистонникидан деярли фарқ қилмайди. Шундай бўлса-да, бу ердаги барча майдонларга чигит экилганига анча бўлди.

Шунингдек, Сирдарё, Жиззах, Навоий вилоятларида ҳам ғанимат дамлар ўтиб бораётганига қарамай чигит экиш чўзиб юборилятпи. Ғўза кун санайди, дейишади бободеҳқонлар. Ҳозир бир кун кечикишимиз ҳосилнинг етилишини бир неча кунга чўзиб юбориши мумкин. Ҳосил тақдирини дақиқалар ҳал қиладиган йиғим-терим мавсумининг кўнгилдагидек ўтишида пахтанинг бир кун эрта очилиши ҳам катта аҳамият касб этиши аён.

Маълумки, сўнгги йилларда республикамизда пахта ҳосилдорлиги бир мунча пасайди. Бу, тармоқда деҳқончилик маданиятини юксалтириш, ишлаб чиқаришга фан-техника ютуқларини жорий этишга жиддий эътибор берилмаётгани оқибатидир. Пахтачилик самарадорлигини ошириб, мўл, сифатли, эртаги ҳосил олинишини таъминлайдиган илмий ишланмалар, технологиялар олимлар томонидан яратилмоқда. Лекин улардан фойдаланиш қониқарсиз аҳволда. Ҳатто экиш, парвариш билан боғлиқ оддий агротехник тадбирларга ҳам эътибор берилмаётгани, айниқса, ачинарлидир.

Биостимуляторлар чигитнинг беҳато униб чиқишини таъминлаш билан бир қаторда, об-ҳаво серёғин, паст келган пайтларда ҳам ўсимликнинг касалланиш даражасини кескин камайтиради. Бу кўплаб тажрибаларда, миришкорлар фаолиятида ўз тасдиғини топган. Бироқ қатор туманларда фойдали агротехник тадбирга ҳамон етарли баҳо берилмаётир. Қорақалпоғистон республикаси, Самарқанд, Сурхондарё вилоятларида белгиланган майдонларнинг бирор гектарига ҳам чигит биостимуляторлар билан ишлов бериб экилмади.

Айрим вилоятларда ниҳолларнинг баравж ривожланишини таъминлайдиган экиш билан бирга тупроққа минерал ўғит солиш ҳам кўнгилдагидек эмас. Масалан, Қашқадарё вилоятида 110 минг гектар ерга экиш пайтида минерал ўғит солиш режалаштирилган эди. Амалда бор-йўғи 17,2 минг гектар ерга солинди, холос.

Сўнгги йилларда Наманган, Сурхондарё, Андижон вилоятлари пахтакорлари эришаётган муваффақиятларга чигитни пуштага экиш усули катта ёрдам бераётганини деҳқонларнинг ўзлари таъкидлашмоқда. Дарҳақиқат, чигит пуштага экилганда тупроқнинг майинлиги яхши сақланади. Ерга қуёш ҳарорати яхши сингади. Ўсимликнинг тез амал олишига кўпроқ имконият яратилади. Энг асосийси ёғингарчиликлар пайтида ерда қатқалоқ деярли бўлмайди. Булар ўз навбатида ниҳолларнинг тез ва соғлом ривожланишига кўмаклашади.

Шунга қарамай, республикамизда илғор усул кенг оммалашмаётир. Ҳамон чигитни пуштага экиш учун катта майдонлар ажратилмаяпти. Ажратилган майдонларнинг ҳаммасига ҳам уруғлик пуштага экилмаяпти. Хусусан, Сирдарё вилоятида бу йил 10 минг гектар ерга чигит пуштага экилиши белгиланган эди. Ҳозиргача 2,4 минг гектар ерга шу усулда уруғ ташланди. Тошкент, Самарқанд вилоятларида ҳам бу борадаги режанинг бажарилиши қониқарли эмас.

Пахта етиштириш мураккаб жараён. Ерга уруғ тушгандан то ҳосилни йиғиб-териб олгунга қадар жуда кўп агротехник тадбирлар комплексини тўла адо этиш керак. Улар бир-бири билан чамбарчас боғлиқдир. Агар биронтаси кўнгилдагидек бажарилмаса, кўзланган мақсадга эришиш қийин. Шунинг учун ҳозирданоқ ҳамма ишларни ўз вақтида, ғоятда сифатли амалга оширилишини таъминлайлик. Ана шунда хирмонимизга ҳам, ҳамёнимизга ҳам барака киради. Эл-юрт олдида берган ваъдамизни бажариб юзимиз ёруғ бўлади.

Каримжон РИХСИЕВ.

ПИЛЛАКОРЛАР АҲДИ

Бекобод районидаги «Деҳқонобод» жамоа хўжалигининг кумуш тола ижодкорлари масъулиятли мавсумни пухта тайёргарлик билан кутиб олишди. Улар жорий йилда 425 қути қурт уруғи парваришлаб, давлатга 25 тоннадан зиёд сифатли хом ашё топширишни режалаштиришган.

Хўжаликнинг тажрибали пиллакорлари Дарқиқбой Тешабоев, София Худойназарова, Матлуба Бердиёровалар бошчилигидаги звено аъзолари ҳар йили ипак қурти боқишни намунали ташкил этиб, илғорлар маҳоратини оммалаштиришда ҳамкасбларига ўрнак бўлишаяпти.

Жамоада пиллачиликнинг озуқа базаси ҳисобланган тутзорларни кенгайтиришга алоҳида аҳамият берилаяпти. Шу боис мавжуд тут дарахтларига маромида ишлов бериш билан бирга, ҳар йили кўкламда янги ниҳоллар ўтқазиш одат тусига кирган.

Хўжаликнинг пиллачилик ривожига муносиб ҳисса қўшиб келаётганлардан Моҳирахон Ўринбоева, Санобар Эрматова, Жаннат Ўринова, Ҳабиба Ҳасанова сингарилар ўтган йили 30—45 граммдан қурт боқиб, хирмонга 218—252 килограммдан кумуш тола топширишганди. Биргина Моҳирахон ўз оила аъзолари билан 1992 йилда пилладан 9,5 минг сўм даромад қилди. Шунингдек, пешқадамларга қўшимча равишда 850 сўмдан пул мукофоти, чинни буюмлар, қимматбаҳо совғалар берилди.

— Бу йил 320 хонадонда пилла қурти уруғи боқилаяпти,— дейди биз билан суҳбатда хўжалик агрономи Мақсудахон Алиқулова. — Пиллакор оилалар тегишли асбоб-анжомлар билан тўлиқ таъминланган, юмушлар талаб даражасида олиб борилиши, ипак қурти меҳр билан парвариш қилиниши учун барча қулайликлар яратилган.

Бекобод райони бўйича жорий йилда мустақил республикамиз хирмонига 200 тоннадан зиёд кумуш тола топшириш режалаштирилган. Ҳозирги кунда барча хўжаликларда пилла қурти парваришини кўнгилдагидек ўтказиш учун бутун куч ва имкониятлар ишга солинаяпти.

Э. ТУЛАГАНОВ,
У. МУҲАМЕДОВ.

САМОЛЁТДАН УРУҒ СОЧИЛМОҚДА

Сурхондарё вилоятида шоли экиш қизғин тус олди. Ҳаким ат-Термизий номидаги жамоа хўжалигида шоли экишда синовдан ўтган усулдан фойдаланиляпти. Шоликорлар уруғ сепиш учун қишлоқ хўжалик авиациясини ёрдамга чақирдилар.

Шоли экишда авиациядан фойдаланиш қимматга тушадигандек туюлади. Бироқ, тажрибанинг кўрсатишича, сув қўйилган чекларга самолётдан уруғ сепиш ҳосилдорликни 3-4 центнер оширади. Бунда уруғлик бир текис сочилади, натижада уруғлик ҳам тежалади, экин ҳам бир хил қалинликда бўлади. Хуллас, қўшимча даромад харажатларни қоплаб кетади. Масалан, ўтган йили бу хўжаликда 2553 гектар ернинг ҳар гектаридан ўртача 45 центнер шоли олинди, соф фойда 38 миллион сўмга етди.

Ўзбекистоннинг бошқа вилоятларидаги шоликорлар ҳам экиш-тикиш ишларини бошлаб юбордилар. Ҳозиргача республикада 41 та шоликор хўжалик ташкил этилган. Бу муҳим озиқ-овқат экини майдонлари кенгайтирилмоқда, ҳосилдорлик эса ошиб бормоқда. Республика аҳолисининг эҳтиёжини қондириш учун ҳар йили 350 минг тонна гуруч талаб қилинади, ҳозирча Ўзбекистонда етиштирилаётган ҳосил 50 минг тонна кам. Шоликорлар зарур миқдорда шоли етиштириш учун ҳосилдорликни ўртача 40-45 центнерга етказишлари, дарёларнинг қайирларида янги ерларни ўзлаштиришни давом эттиришлари, селекция ва уруғчиликни юқори поғонага кўтаришлари керак.

(ЎзА).

АНДИЖОНДА СЕЛ

28 апрель куни кечга яқин бошланган кучли ёмғир тунда жалага айланди, Андижонсой тошиб, вилоят марказидаги бир қанча маҳаллаларни, кўчаларни сув босди. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда, 60 дан ортиқ уй жиддий шикастланган.

Андижон шаҳар ҳокимлигида тузилган махсус комиссия табиий офатдан зарар кўрганларга моддий ёрдам бериш ва уларни бошқа жойга кўчириш масалалари билан шуғулланмоқда.

Ўзбекистон Олий Кенгашининг Раиси Ш. Йўлдошев, республика Бош вазирининг ўринбосари М. Қорабоев, вилоят ҳокими Қ. Обидов ҳамроҳлигида 29 апрель куни селдан зарар кўрган хонадонларда бўлиб, аҳвол билан яқиндан танишдилар. Табиий офат оқибатларига тезда барҳам бериш чоралари кўрилмоқда.

(ЎзА).

ЭЛНИ ВАТАН МАНФААТИ БИРЛАШТИРАДИ

(Боши 1-бетда).

Сизларда Оллоҳ таоло ато этган талант бор. Истеъдодсиз одам ёзувчи бўлолмайди, бу кўчага тасодифан кириб қолган дарров билинади. Ҳозир бизнинг мустақиллигимиз, истиқлолимиз тўғрисида матбуотда, телевидениеда яхши гаплар айтиляпти. Бунинг учун сизларга раҳмат. Сизларнинг меҳнатингиз — ҳар бир каломингиз зарур, чунки у маънавий озиқ деган гап.

Иқтисодий ислоҳот, аҳоли таъминотини яхшилашга ҳаракат ўз йўли билан бораверади. Шундай мақол бор: оч одамнинг қулоғига мусиқа кирмайди, яъни унга минг марта ташвиқот қилсангиз ҳам, у қорнидан бошқа нарсани ўйламайди. Чунки одамда аввало кайфият бўлиши керак. Шунда у қандайдир сезгир, кўнгли очиқ, нияти пок бўлади. Ана шундай пайтда унга ким тарбия беради. Таъсир ўтказади? Албатта, сизлар! Ажойиб шеърларни ўқиганингда қандайдир ғурур, ифтихор туйғуси пайдо бўладики, одам ўзини ҳам руҳан, ҳам жисман ҳар нарсага қодир ҳис этади, буни мен сезганман. Айтмоқчиманки, сизларнинг кучингиз мана шунда, Оллоҳ сизларга шундай иқтидор берган.

Одамларга шуни англатиш кераккки, бизга берилган имконият юз йилда бир марта келиши мумкин. Асосий масала шундан иборатки, мустақилликни сақлаб қолишимиз, уни келажак авлодларга омон етказишимиз, қадрини тўғри тушунишимиз лозим. Энди қаддимизни кўтаришимиз керак. Бизнинг еримиз, эл-юртимиз энди-энди эркин нафас оляпти. Лекин одам табиати шундайки, қийинчилик, оғирчилик билан келган нарсанинг қадрига етади, агар бирон нарса енгил йўл билан қўлга кирса, унинг аҳамиятини тушунмайди, қадрига етмайди. Қийинчилик билан, катта-катта талофатлар эвазига мана шундай истиқлолга эришса, уни қўлда қурол билан сақлайди, керак бўлса, жонини фидо қилади. Шуни унутмаслик керакки, истиқлолимиз осонликча қўлга киритилгани йўқ.

Вилоятдаги раҳбарлардан бири истиқлол муқаддас нарса, лекин у қайта қуриш туфайли келди, депти. Мен бир учрашувда жамият маънавий инқирозга юз тутган, тилимиз, урф-одатларимиз йўқолиб кетиш олдида турган, миллатни миллат қиладиган нарсалар бутунлай топталган вазиятда истиқлолни қўлга киритиб, энди қаддимизни ростлаб олаётганимизни тушунмасангиз, агар мана шуни халққа тушунтиролмасангиз, шунга масъул бўла туриб, ўзингизни етакчи ҳис қила туриб, шуни охиригача етказолмасангиз, заиф ёки қўрқоқ бўлсангиз, тўғрисини айтиб, орамиздан чиқиб кетаверишингиз мумкин, дедим. Шундай вазиятдан фойдаланолмаса, ойдин келажакка олиб борадиган тўғри, асосий йўлда одамларга бош бўлолмаса, мустақиллик фақат нон билан чой эмаслигини, у, аввало, маънавий, яъни одамни одам қиладиган, миллатни миллат қиладиган тушунча эканини одамлар онгига сингдиролмаса, ундай раҳбарнинг кераги йўқ.

Ўзбекистоннинг келажаги буюклигига ишонамиз. Мана, чет элдан келган катта-катта олимлар, давлат арбоблари ҳам Ўзбекистон шу йўл билан кетаверса, 10—15 йилда энг тараққий этган давлатлар сирасига киради, деб таъкидламоқда. Шу боис мен битта шиорни, катта масалани ўртага қўймоқчиман. Яқинда Минскдаги учрашувда айтган, газеталарда босилиб чиққан гапимни одамларга, халққа етказишимиз керак. Ўзбекистоннинг бугун фақат битта йўли бор, у ҳам бўлса— ўзининг мустақиллигини мустаҳкамлаб, фақат олға юришдир. Бошқа йўл йўқ. Мана шу шиор маъқулми сизларга?

Энди бу шиорнинг ҳозирги мураккаб вазиятдаги маъносини халқимизга тушунтирмасак, шу пайтда иккиланиб турсақ, келажак авлодга хиёнат қилган бўламиз. Агар ҳушёр бўлмасак, ўзимизни, бу муқаддас заминни, келажак авлод манфаатларини ҳимоя қилмасак, бизни ҳеч ким кечирмайди. Ҳозир қийин, лекин қайси даврда, қайси замонда эркинлик осонлик билан қўлга киритилган?

Буни сизлар жуда теран англайсиз, бу гаплар юрагингизга яқин, деб ўйлайман. Шу нуқтаи назардан ўзаро фикр алмашиб, якдиллик билан ҳаракат қилишимиз зарур. Шу масалада, маънавий инқироздан чиқишда сиз, қаламкашлар, энг асосий етакчисиз. Менинг фикрим шундай. Етакчи деганимнинг боиси шундаки, одамлар сизга эргашади. Энг катта кучингиз, бу — қалам, асарларингиз. Одамлар шунга муҳтож, улар сиёсий нуқтаи назардан уйғонди, лекин уларга маънавий озиқ жуда зарур.

Яна шуни айтиш кераккки, ўтмишнинг ижобий жиҳатлари ҳам бор эди. Хусусан, бир вақтлар ҳар ҳафтада сиёсий ўқув ўтказиларди. Ҳозир нима бўляпти? Мафкура масаласида нима қиляпмиз? Мафкурани ўзгартиришда, уни соғломлаштиришда ким нима қилиши керак? Бу сизларнинг соҳангиз, зиммангиздаги вазифа эмасми? Янги мафкуранинг асоси, хусусиятлари бормии, йўқми? Ким бу дастуриламалларни ишлаб чиқиши керак?

Яқинда мустақиллик тўғрисида гап кетганида, мен шундай бир муқояса қилдим. Биласиз, мустақиллик майдонида катта бино бор, 20 қаватли. Лекин сизлар билмасангиз керак, ер остига ҳам шунга яраша пойдевор қурилган. Демоқчиманки, агар бинони сарбаланд қилмоқчи бўлсангиз, пойдевори бақувват бўлиши керак. Акс ҳолда, бир гирдобга тушса, бўрон турса, ер билан яксон бўлиб кетади. Миллатимиз чуқур илдизга эга. Бу— бизнинг бойлигимиз. Шундай экан, биномиз ҳам баланд, пойдевори мустаҳкам бўлиши керак. Энди қўрқмасдан бинони қаватма-қават кўтаришга асос бор, уни Оллоҳнинг ўзи берган, буюк аждодларимиз берган. Фақат битта шарт — бу бинони қураётганда ҳаммамиз аҳил бўлишимиз лозим.

Мен фикримни айтдим, агар маъқул топсангиз, сизларнинг мулоҳазаларингизни ҳам билмоқчи эдим. Ўйлайманки, мақсадимиз бир. Менинг тилагим: сизлар ҳам бир бўлиб, бир оиладек ишласангиз, мен хурсанд бўламан, ўзимни мақсадга эришган, деб биламан. Чунки бу Ўзбекистон учун керак. Миллат учун керак. Келгуси авлод учун керак. Ҳаммамиз мана шу улуғ мақсад йўлида хизмат қилсак, иншооллоҳ, мақсадимизга эришамиз.

Саид АҲМАД: муҳтарам Президентимиз, сиз амалга ошираётган ишларни кўриб-кузатиб турибмиз. Бизда ҳам муаммо кўп, кечирасиз, шуларни айтиб, бошингизни оғритишга тўғри келади. Менинг бир дардим бор. Бу дард шундан иборатки, Қодирий, Ойбек, Ғафур Ғулом, Миртемир, Абдулла Қаҳҳорлардан кейинги бизнинг авлод ҳозир 70 дан ошди. Ортимиздан жуда катта авлод келяпти. Бизлар шу даражага етишимиз учун 50 йил вақт кетди. Келаётганлар эса жуда талантли ёшлардир, улар 20—30 йил ижод қилиб қўйган. Ҳозир шундай иқтисодий қийинчилик даврки, уларни шу инқироздан сақлаб, омон олиб чиқолмасак, кейин гуноҳкор бўлиб қоламиз. Чунки бундай талантли авлодни етиштириш учун яна 40—50 йил керак бўлади. Уларни йўқотиб қўймаслигимиз керак.

Яқинда Хоразмга борганимизда шундан хурсанд бўлдикки, бир неча ёш ёзувчини вилоят ҳокими боғрига олибди. Иқтисодий ёрдам бериб турибди. 10 кишилик дастурхон 12 кишига ҳам етади. Ҳар бир вилоят 10 тадан иқтидорли ижодкорни шу қийинчиликлардан олиб чиқиб кетишда ёрдам берса, хурсанд бўлардик. Халқ етиштирган талантларимиз ўзини тижоратга ёки бошқа серпул соҳаларга уриб кетганидан кейин уларни қайтиб адабиётга олиб келиб бўлмайди.

ПРЕЗИДЕНТ: Саид Аҳмад ака, гапингизни тушундим. Менинг ҳам фикримча, ҳокимлар ёрдам бермаса, ўзининг ҳомийлигини кўрсатмаса, ҳеч нарса қилиб бўлмайди. Чунки уларга катта ҳуқуқлар берилган. Лекин ҳар қайси ҳоким ҳомийликни ўз номидан эмас, балки давлат номидан қилса, адолатли бўлар эди. Менинг таклифим шуки, агар ёш ижодкорларни ҳимояга олмоқчи бўлсангиз, бу ишда менга ёрдам беринглар, Махсус жамғарма тузайлик. Биз давлат ҳисобидан, керак бўлса, турли тижорат ва катта корхоналар жамғармасидан маблағ олиб берамиз. Буни «Ёш ижодкорлар жамғармаси» деб атасак ҳам бўлади. Пул етмаса, давлат беради. Бу жамғармага Ўзбекистоннинг келажаги учун жон куйдирадиган одамлар сармоясини берсин. Мен ҳомийлик қилишга тайёрман.

Иброҳим РАҲИМ: олдимизда мустақилликни сақлаб қолиш ва янада мустаҳкамлаш масаласи турибди. Бунинг учун, аввало, халқимизнинг бирлигини сақлаб қолишимиз зарур. Айни пайтда мамлакатимиздаги барча миллат вакиллари Президентимиз сиёсатини қўллаб-қувватламоқда. Ана шу бирликни авайлашимиз керак.

Мустақил фикр юритадиган, тўғри ва ҳалол, жасур авлодни тарбиялаш давримизнинг долзарб муаммоларидандир. Бу соҳада фахрийлар катта иш қила олиши мумкин. Ҳозир республикамизда ярим миллион нафар фахрий бор. Уларнинг таъсири, йиллар синовидан ўтган ақл-заковати тарбия соҳасида ижобий натижалар бериши аниқ.

Одил ЁҚУБОВ: собиқ Иттифоқнинг айрим жумҳуриятларида СССРни қайта тиклаш истагида бўлган кучлар жонланиб қолди. Бу ҳаракатлар бизни ғоят ташвишга соляпти. Қалам аҳлининг ҳаммасида шу дард бор. Шунинг учун ҳам мустақиллик ҳақидаги гапларингиз ниҳоятда муҳим. Ёзувчининг, у ёзган асарнинг тақдири, биз амалга ошираётган ишлар тақдири шу халқнинг тақдири билан чамбарчас боғлиқ. Шу халқ озод бўлса, шу халқ эркин бўлса, унинг мустақил давлати бўлса, ёзувчининг ҳаёти ҳам, келажаги ҳам шунга боғлиқ. Шу маънода матбуотимиз, телевидениемиз бундан ҳам жанговар бўлса, яхши бўлур эди. Биз ўзбек халқининг миллий туйғусига бағишланган бир кўрсатувда иштирок этдик. Афсуски, бизнинг чиқишимизга қаршилик қилганлар ҳам бўлди. Назаримда, халқнинг ғururини кўтарадиган, унга ўзлигини англатадиган кўрсатувлар жуда зарур.

Биз энди қўрқмасдан халққа дилимиздагини айтиб, у билан бамаслаҳат иш қилишимиз керак, ҳаммамиз аҳил бўлиб, янги давлатни барпо этишда Сизга ёрдам беришимиз лозим.

ПРЕЗИДЕНТ: эртага эски Иттифоқ тўзумини қайта тиклаш масаласи қўйилса, кимдир келиб орамизда шундай ҳаракат олиб борса, одамларимизнинг неча фоизи буни ҳайрихоҳлик билан қарши олади? Бу энг оғир, энг мураккаб, энг нозик, лекин энг керакли савол. Бу саволга ҳаммамиз виждонан, юракдан жавоб беришимиз керак. Нега деганда, виждон билан, иймон билан, диёнат билан ўйнашиб бўлмайди. Халқимиз орасида бир вақтлар унинг елкасига миниб, ҳақини еб, ҳукмдорлик қилиб юрган одамлар жуда кўп. Зеро, биз совет тузумида уч-тўртта авлодни кўрдик. Улар қандай тарбия олди? «Кремль юлдузи»га итоат қилмасанг, мансабда ўтирмайсан, деган гаплар бўлган. Кимки ўз юртини, ўз халқини сотмаса, мансабидан кетарди. Мустақиллик, халқнинг миллий анъаналари, ғурурини тиклашга қарши чиқадиганлар ўша тоифадаги одамлардир. Менинг хавотир бўлаётган жойим ҳам шу. Агар аҳил бўлсак, ўзимиздан сотқин чиқмаса, ўзбек халқини ҳеч ким енга олмайди. Орамизда эртани ўйламайдиган, шахсий манфаатини халқ, Ватан манфаатидан юқори қўядиган кимсалар бўлмаслиги учун зиёлилар бизга кўмак бериши лозим. Токи бундайлар одамлар фикрини чалғитмасин. Аввало, виждон тоза бўлиши керак. Бугун ҳаммамиз миллатимиз, халқимизнинг, давлатимизнинг келажаги ҳал бўлаётган нозик даврда яшаяпмиз. Бу давр сиёсатни аниқ белгилаб олишни тақозо этади.

ШУКРУЛЛО: Ислом Абдуғаниевич, қадимдан ёзувчининг битта дарди бўлган. У ҳам бўлса — халқ озодлиги, Ватан мустақиллиги. Ҳақиқий ёзувчининг бундан бошқа дарди бўлган эмас. Биз, мана, 130 йилча шу орзу билан яшадик. Ниҳоят, халқимиз мустақилликка эга бўлди.

Биз, Ўзбекистон — келажаги буюк давлат, деган сўзни Сизнинг оғзингиздан эшитдик. Сиз ёзувчининг вазифаси нима эканини ҳам ошкора белгилаб бердингиз. Буюк давлат нима? Қандай қилиб буюк давлат эгаси бўламиз? Мустақилликка эришдик, мустақиллик ўзи нима? Уни қандай сақлаб қоламиз? Мана шуларни халққа биз — ёзувчилар тушунтирамиз. Бизнинг бошқа вазифамиз йўқ.

Афсуски, мана шу оғир вақтда бирлик билан, аҳиллик билан телевизордами, радиодами мана шу мустақиллик, эркинлигимиз ҳақида ҳаммамиз баб баравар хизмат қилаётганимиз йўқ..

ПРЕЗИДЕНТ: менда яна бир мулоҳаза бор. Биз маҳаллийчиликка, гуруҳбозликка чек қўйишимиз зарур. Бундай нарсаларни орамиздан кўтариб ташлашимиз керак. Бу ишимизга халақит беради. Дунёда ўзбек миллати битта. У хоразмликми, фарғоналикми, сурхондарёликми, фарқи йўқ — ўзбекдир.

Шукрулло ака айтган гапларда жон бор. Мен баъзан ҳайрон бўламан: катта-катта мансабдор одамлар, вазирлар нима учун куюнмайди? Нима учун жонини фидо қилмайди? Ёниб ишлайдиган одамлар қани? Кечирасизлар, қўпол бўлса ҳам айтишим керак, писмиқлар кўп. Ичидан пишганлар, шамолга қараб турадиганлар кўп. Энг ёмони— шу.

Яна бир гап. Шуни тўғри тушунингларки, одамни ҳурмат қилиш, унинг ишларини қўллаш — яхши одат. Хизматини эътироф этиш, кўз юмганидан кейин унга ҳайкал қўйиш, суратини ўрнатиш бошқа гап. Лекин раҳбар раҳбарлигини қилиши керак, раҳбарнинг ҳурмати бор, бу аввало, миллатнинг ҳурмати. Лекин бунда мақтовларни ҳаддан ошириб юбормаслик керак, чегарадан ўтмаслик зарур. Одамга бу фойда эмас, балки зарар етказади. Шунинг учун газеталарда ҳадеб суратимни чиқаравериш шахсан менга ёқмайди! Мен бунга қаршиман, бу ҳурмат белгиси эмас. Тарғибот бўлиши керак, албатта, лекин уни ақлли одам бировнинг ғашига тегмайдиган қилиб, меъёрида ўтказиши лозим. Баъзан ҳижолат бўлиб кетаман.

Пиримқул ҚОДИРОВ: маънавиятнинг умрбоқийлиги барчага аён. Шу жиҳатдан олганда, Сизнинг «маънавият йўқ жойда тараққиёт йўқ» дейишингиз бизни беҳад қувонтиради. Зеро, шу мураккаб даврда иқтисодий муаммоларни ҳал этиш билан бирга маънавиятни ҳам унутмаслик жуда муҳим.

Ёзувчилар, зиёлилар доимо халқнинг маънавий баркамоллиги, инсоний қадри топталмаслиги учун жон куйдириб келган. Истибдод йилларида биз қорнимизга эмас, қадримизга йиғлаганмиз.

Ўтмишга муносабат маънавиятимизнинг ажралмас бўлагидир. Мозий ҳақидаги ҳақиқат ҳам авлодларни тарбиялайди. Шу ўринда мен 100 йиллик таваллуд тўйи яқинлашиб келаётган Абдулла Қодирий ҳақида, Чўлпон ва Фитрат ҳақида гапирмоқчиман. Чунки уларнинг интилиши, фаолияти халқни озод, эркин кўришга йўналтирилган эди. Улар эзгу мақсад йўлида қурбон бўлди. Афсуски, ҳалигача Қодирийнинг халқ зиёрат қилиши мумкин бўлган қабри йўқ. Ваҳоланки, у отиб ташланган жой маълум. Назаримда, озодлигимиз, мустақиллигимиз йўлида қурбон бўлганлар хотирасига зиёратгоҳ барпо этсак, халқимизнинг мард ўғлонлари олдидаги яна бир қарзимизни узган бўлар эдик.

ПРЕЗИДЕНТ: мен ўтмишда кимнинг кимга ёмонлик қилганини кўзғаб, ҳозирги яхши муносабатларни бузишга қаршиман. Ёмонлар ўз жазосини олади. Қолаверса, энг оғир жазо — виждон азоби. Ундан қутулиш қийин.

Қодирий, Чўлпон ва Фитрат каби қаҳрамонларимиз хотирасини абадийлаштириш хусусидаги фикрингизга қўшиламан. Уларнинг улкан ҳайкалларини яратиш керак, токи халқимиз ўзининг жасур фарзандларига ҳурматини бажо келтириш имкониятига эга бўлсин.

МИРМУҲСИН: ҳурматли Президент. Биз, шу ерда ўтирганлар ҳам, келолмаган ўртоқлар ҳам — ҳаммамиз Сизни қўллаб-қувватлаймиз. Бу ишлардан ниҳоятда хурсандмиз, айтамизки, шу кунларга соғ-саломат етиб келиб, шу жамиятнинг мустақиллиги учун хизмат қилаётган эканмиз, бу биз учун жуда катта бахт. Ёзувчиларга жуда катта баҳо бердингиз, биз хурсанд бўлдик.

Абдулла ОРИПОВ: ҳурматли Ислом ака, биз, катта-кичик адабиётчиларга тўғри йўлни яна бир карра эслатдингиз. Бизнинг оқсоқолларимиз жуда катта ҳаёт тажрибасига эга. Бу ўринда кўп гапларни такрорлаб ўтирмайман. Сиз аҳиллик ҳақида такрор ва такрор гапирдингиз. Яхши отга бир қамчи деганларидек, буни теран тушунамиз. Биз ҳаммамиз бир ота-онанинг болаларимиз. Биримизнинг бўйимиз сал баландроқ, биримизники пастроқ бўлиши мумкин. Лекин шунга қарамасдан, бир-биримиздан фазилат ахтаришимиз керак. Отахонлар мени кечирсинлар, ўша даврлар шунга ўргатганми, биринчи навбатда нуқсон ахтаришга одатланиб қолган эканмиз. Шунинг учун беайб — парвардигор, деймиз, агар бир-биримизга кечиримли бўлиб, бағрикенглик билан бу дунё ўткинчи эканини ҳар соат, ҳар фурсатда эслаб, қўлни қўлга бериб ишласак, мустақиллигимизни мустаҳкамлашда биз, ёзувчилар, элга намуна бўламиз, деб ўйлайман.

Ислом ака, мен ҳам идорада ишлайман, шу идорамизнинг вазифасига кўра ёзувчиларимизнинг ҳақҳуқуқини ҳимоя қиламан. Ҳозир тўланаётган қалам ҳақи жуда оз, кечирасиз, шуни ўйлаб кўрсангиз.

ПРЕЗИДЕНТ: бу масалани ҳал қиламиз, кўпчиликнинг фикрини жамлаб, аниқ таклиф билан кирсангиз, гаплашамиз.

Озод ШАРОФИДДИНОВ: Ислом ака, тушунаман, маблағ масаласи жуда оғир. Лекин, шунга қарамасдан, зиёлиларнинг, хусусан, профессор-ўқитувчиларнинг маоши масаласига эътибор берилса, яхши бўлар эди. Иккинчи айтмоқчи бўлган гапим шуки, ёзувчилар албатта мустақиллик учун, юртимизнинг тинчлиги учун курашади. Бу ерда ёзувчиларимизнинг бирлашиши ҳақида гапирилди, дарҳақиқат, аҳиллик керак. бирлашиш, тўғрироғи, қандай асосда бирлашиш ҳақида талаб қўйяпмиз. Шу ҳал этилса, бас.

Эркин ВОҲИДОВ: халқ манфаатини ўйлаб Марказий Осиё давлатлари раҳбарларининг бошини қовуштириш йўлидаги саъй-ҳаракатларингиз таҳсинга лойиқ. Мана, бугун биз, ёзувчиларнинг ҳам бошини қўшиб, аҳилликка чақирмоқдасиз. Истеъдоднинг табиати ҳар хил бўлса-да, Ватан манфаати, халқ бахти йўлида бирлашиш унга хосдир.

Истиқлол мафкураси ҳақида гап борар экан, ноширлик фаолиятини тартибга солиш муҳимдир. Чунки ҳозир ўзини ношир эълон қилиб, савияси саёз асарлар нашр этаётган нашриётлар кўпайиб кетди. Олий Кенгашдаги қўмитамиз бу борада яхши қонун лойиҳасини тайёрлади. Навбатдаги сессияларимиздан бирида уни муҳокамага қўйиб, тезроқ қабул этсак, бу қонун маънавиятнинг юксалишига хизмат қилган бўлур эди.

Жамол КАМОЛ: Ислом ака, биз мустақилликни қандай қилиб сақлаб қолиш, қандай қилиб мустаҳкамлаш масаласини ўртага қўйдингиз. Мафкура ҳақида гап қўзғалди. Менимча, давлат тизимида мафкура билан шуғулланадиган, истиқлол идеологияси билан узлуксиз банд бўладиган кишилар, маълум бўлимлар бўлиши керак.

Ҳар бир халқнинг юзи бор, қиёфаси бор. Аэропортдаги ҳолат Ўзбекистоннинг обрўсини тўкяпти. Чегара хизмати билан божхона хизматида ўзбек тилини биладиганлар ишлаши керак.

ПРЕЗИДЕНТ: сизлар ёзувчисизлар, шундан фойдаланиб бир нарсани айтишим керак. Тарихимизга назар солсангиз, шу нарса аён бўладики, амал талашиш, мансаб талашиш ёмон офат бўлган. Бу жуда хунук иллат, демоқчиман. Шу нуқтаи назардан қараганда, бизни бирлаштирадиган битта ғоя бўлиши керак. У ҳам бўлса, шу Ватаннинг, шу тупроқнинг, эл-юртнинг манфаатидир.

Иброҳим ҒАФУРОВ: Ислом Абдуғаниевич, боя айтганингиздек, стратегик ғоя нуқтаи назаридан миллий концепциямизни ишлаб чиқишимиз, илдизларимизни бутун жаҳонга ёйишимиз керак. Илдизи жаҳонга ёйилмаган халқ ҳеч қачон ривожланиб, тараққий этган эмас. Мен истар эдимки, ўша Сиз ўтказаётган сиёсат — ёшларни тўхтовсиз чет элларга юбориш жараёнини тезлатиш керак. Ёшларимиз чет элларга, тараққий этган мамлакатларга мунтазам бориб турса, илғор технологияни ўрганса, мустақиллигимиз мустаҳкамланаверади.

ПРЕЗИДЕНТ: мана шу ғояни ишлаб чиқиш керак. Амир Темур даврини бошқатдан ўрганишимиз лозим. Нега деганда, Амир Темур тузукларини ўқисам, худди бугунги замоннинг катта-катта муаммоларига жавоб топгандек бўламан. Шунинг учун стратегияни жуда пухта ўйлаш керак. Балки ота-боболаримиз қолдирган меросдан фойдаланиб, ўзимизга хос, ўзимизга мос стратегияни ишлаб чиқиш керак бўлади. Биласизлар, менинг икки китобим босилиб чиқди. Аслида китоб ёзиш, бу — сизнинг ишингиз. Уни боя айтилган концепцияни белгилаш, бўшлиқни тўлдириш йўлидаги уриниш деб тушунишингизни хоҳлардим.

Аслида сизлар билан сиёсатчилар — миллий ғурур, миллий ҳисни тушунадиган одамлар, шу иш билан шуғулланса яхши бўлар эди. Мана шу масалада пухта ишлашимиз керак. Хилма-хил фикрларни бирлаштириб, битта маъно чиқариш лозим. Ўзбекнинг миллий ғурури нимадан иборат? Ўзбекнинг энг асосий фазилатлари, асосий хислатлари нималарда намоён бўлади? Меросимизнинг асосий қирралари, сабоқлари нима? Бизга номақбул томонларини ҳам айтдим. Миллатни бирлаштиришга халақит берадиган нарсалардан озод бўлишимиз керак. Миллатимиз ҳозир шаклланяпти. Шу масалаларни чуқурроқ ишлаш зарур. Акс ҳолда бўшлиқни нима билан тўлдирамиз? Президентнинг ғоялари бу— битта одамнинг гапи, уни ривожлантириш, маъносини кенгайтириш, тўлдириш керак. Мен шахсан шунинг тарафдориман ва сизларни шунга даъват этаман.

* * *

Йиғилишда адиблардан Ўткир Ҳошимов, Барот Бойқобилов, Муҳаммад Али, Ҳудойберди Тўхтабоев, Ҳамид Ғулом, Хайриддин Султон, Хуршид Даврон ҳам Президент олиб бораётган ички ва ташқи сиёсатни қўллаб-қувватлашларини баён қилдилар. Шу билан бирга, ҳал этилиши лозим бўлган муаммолар ҳақида фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Республика Президентининг қалам аҳли билан суҳбати самимий вазиятда ўтди. Унда халқнинг маънавиятини юксалтириш, ўзлигини танитиш борасида амалга оширилиши лозим бўлган ишлар батафсил муҳокама қилинди. Ижодкорлар олдида турган муаммолар, уларни ҳал этиш йўллари, ёзувчининг жамиятдаги ўрни, халқ олдидаги бурчи хусусида гап борди.

(ЎзА).

Қарши районидаги Собир Раҳимов номли давлат хўжалигида чорвачиликни мўл-кўл озуқа билан таъминлашга алоҳида эътибор берилмоқда. 105 гектар майдонда оралиқ экинлари парваришланиб, ҳозирги пайтда перко ўрилиб, пешма-пеш сутчилик фермасига жўнатилмоқда.

СУРАТДА: хўжалик раҳбари Умар Баҳромов ва бўлим бошқарувчиси Турсун Шерматов.

Ш. Султонов олган сурат.

Бозор ва иқтисодий ислоҳот

ТЕХНИКА ИМКОНИЯТИ

Ҳозирги республикамизнинг ҳам сиёсий, ҳам иқтисодий мустақиллигини мустаҳкамлаш, халқимизни тақчилликдан тезроқ олиб чиқиб кетишнинг асосий ва бирдан бир йўли қишлоқ хўжалигини, асосан пахтачиликни юқори самара берадиган тармоққа айлантиришдир. Бу аниқ ҳисоб-китобларга асосланган ҳолда мулкчилик шаклларини ўзгартириш ва бозор тизимини тўла барпо этишдан иборат. Бу борада Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш чоралари» тўғрисидаги қарори дастур вазифани ўташи керак.

Мазкур ҳужжатда жорий йилдан бошлаб зарар келтирадиган ва кам фойдали давлат хўжаликларини босқичма-босқич хўжалик юритишнинг давлат тасарруфига кирмайдиган бошқа шаклларига айлантириш чораларини амалга ошириш зарурлиги таъкидланади. Лекин бу ишни хўжаликларнинг ҳудуди ва ер фонди яхлитлигини, шунингдек уларда таркиб топган ишлаб чиқаришнинг ихтисослашувини сақлаб қолган ҳолда амалга ошириш таклиф этилади. Шу билан бирга давлат хўжаликларининг асосий ишлаб чиқариш воситалари ва мол-мулкини меҳнат жамоаларига мулк қилиб бепул топшириш лозимлиги кўрсатиб ўтилган.

Хўжаликларни давлат тасарруфидан чиқаришда энг аввало мавжуд тармоқларнинг бир-бирига боғлиқлигини унутмаслик керак. Сабаби, қишлоқ хўжалигида бир неча тармоқ бир-бирига боғланиб кетган. Уларни бирбиридан ажратиб, алоҳида-алоҳида ҳолда иш юритиш мумкин эмас. Масалан, ишлаб чиқариш бригадалари билан марказий таъмирлаш устахонасини ажратиб бўлмайди. Ёнилғи-мойлаш материалларисиз эса техникани ишлатиб бўлмайди. Ҳозир мавжуд тармоқлар тизимини бузмасдан хўжаликларни давлат тасарруфидан чиқаришнинг биринчи босқичи хўжаликларда ишлаётган тизимлар негизида ширкатлар ташкил қилиб, уларни бирлашмага бириктириш таклиф қилинади. Ўз навбатида ширкатлар бирлашмалари районларда ўзларининг уюшмаларини (ассоциацияларини) ташкил қиладилар.

Бирлашмалар асосан ишлаб чиқариш ва хизмат қилувчи ширкатларга бўлинади. Уларнинг сони хўжаликнинг шарт-шароитига қараб белгиланади. Мавжуд техника воситалари мавсум давомида ишлатилишига қараб ширкатлар ҳисобига ўтказилади. Масалан, пахтачилик ширкатларига ҳайдов ва чопиқ тракторлари, плуглар, бороналар, сеялка, культиватор, чеканка қилиш агрегатлари, терим машиналари, кўрак юлиш ва чувиш машиналари, ғўзапоя юлиш ва тўплаш машиналари, текислагичлар ва бошқалар мулк қилиб берилади. Хизмат қилиш ширкатларига махсус техникалар, ёқилғи ташиш ва қуйиш машиналари, техник қаров агрегатлари мулк қилиб ўтказилади. Ширкатлар ўзаро шартномалар асосида ишлайдилар. Марказий таъмирлаш устахонаси негизида махсус техник хизмат кўрсатиш ширкати тузилади, унга устахона биноси, асбоб-ускуналар, мосламалар ва мавсумий ишлайдиган кам сонли ҳамда мураккаб ҳисобланган дон ва макка комбайнлари, минерал ва маҳаллий ўғит сепгичлар, бульдозерлар, пушта олгичлар, экскаваторлар, скрейперлар, канал қазувчи машиналар, автокранлар ва бошқа машиналар берилади. Бошқа ширкатлар зарур бўлганда бу техникаларни ижарага олиб ишлатадилар. Техникани ижарага олиш тартиби, ундан фойдаланганлик учун ҳақ тўлаш институтимиз томонидан ишлаб чиқилган.

Юқоридаги фикрлар бўйича хўжалик давлат тасарруфидан чиқарилса, ундаги трактор, автомашина ва бошқа техника воситалари қуйидаги тартибда тақсимланиши мумкин.

— агар ҳозирги бўлимларнинг ўрнида ширкатлар ташкил қилинса, улардаги барча техника ширкат ихтиёрига мулк қилиб бепул берилиши лозим. Бунда «Техникани ким ишлатса, ким ундан фойдаланса шу унинг эгаси» қоидаси асос бўлмоғи керак;

— ҳамма ширкатларга бир хил миқдорда техника ажратиш учун бир гектар ерга ишлов беришга зарур бўлган механизмлар ҳисоб-китоб қилиниши, нормативларга асосан меъёрдаги си ширкатда қолдирилиши, ортиқчаси марказий таъмирлаш устахонасига топширилиши лозим;

— марказий таъмирлаш устахонаси ҳам мустақил ширкат сифатида фаолият кўрсатиши учун унга ўз ихтиёридаги техника воситалари, кам сонли механизмлар ва мавсумий машиналар устахона жамоасига бошқа ширкатлар қатори бепул мулк қилиб берилиши керак.

Ширкатлар техникаларни ижарага олиб ишлатадилар. Бу борада ўзаро келишилган. хизмат баҳоси белгиланади,

Транспорт тракторлари ва автомашиналар хизмати ҳам алоҳида ширкат бўлиб, бошқа ширкатларга хизмат қилиши зарур. Бунда техниканинг сони 50—60 дан ортиқ бўлган тақдирдагина ширкат тузилгани маъқул;

Ёнилғи ва мойлаш материаллари билан таъминлаш хизмати ҳам ўзи алоҳида ширкат бўлиб, тўла хўжалик ҳисобида ишлаши лозим. Унинг ихтиёрига ёнилғини сақлаш омбори, барча ёнилғи ташувчи воситалар киради. Ёнилғи ширкатларга устама харажатлари қўшилган ҳолда сотилади. Ҳар бир ширкат ихтиёридаги ёнилғи ташиш машиналари бу хўжалик ихтиёрига кирмайди. Ёнилғи билан таъминлаш ширкати бевосита ширкатлардан ташқари бу ҳудуддаги барча ташкилот ва шахсий транспорт эгаларини ёнилғи билан таъминлаши мумкин.

Бундай ҳолда техникани тақсимлаш тартиби, маълум бир хўжаликлар учун маъқул бўлиб, баъзилари учун тўғри келмаслиги ҳам мумкин. Сабаби техникани тақсимлаш нафақат хўжалик юритишнинг шакли, балки унинг ҳудуди ва бўлимларнинг жойланиши, техника билан таъминланиш даражаси, етиштириладиган маҳсулотнинг тури ва хўжаликнинг жойланишига ҳам боғлиқ.

Республикамизда шундай тартибда ишловчи Дўстлик районидаги «Октябрь 50 йиллиги» ва Мирзачўл районидаги С. Сегизбоев номли давлат хўжаликлари юқори кўрсаткичга эришмоқдалар. Ширкат бирлашмаларини тузишда бевосита тажрибали деҳқонлар, меҳнат фахрийларининг фикрини ҳисобга олиш муҳим аҳамиятга эга. Жумладан, С. Сегизбоев номли давлат хўжалигининг собиқ директори, ҳозир Мирзачўл район ҳокими, иқтисод фанлари номзоди Бегим Сериков ўз районй хўжаликларини давлат тасарруфидан чиқариш тўғрисида шундай дейди:

— Ҳозири бўлимлар асосида мустақил ишловчи ширкатлар ташкил қилинади. Уларга ер, барча керакли техника, дала шийпонлари, суғориш иншоотлари, уйлар мулк қилиб бепул берилади. Ширкатлардан ташқари уларга хизмат қилувчи марказий таъмирлаш устахонаси, автомашина ва транспорт тракторлари ёрдамига хизмат кўрсатувчи, ёнилғи-мойлаш материаллари билан таъминлаш ширкатлари тузилади. Ишлаб чиқариш ширкатлари хизмат кўрсатувчи ширкатлар билан шартнома асосида иш юритади. Ширкатлар бирлашмаси бошқарувчиси ва унинг раиси иш фаолиятини мувофиқлаштириш, таъминот ҳамда маҳсулотни сотишни уюштирадилар. Ширкатлар бирлашмалари район бўйича ассоциацияга бирлашадилар.

Хўш, давлат тасарруфидан чиқарилган хўжаликлар ҳудудий яхлитлигини ва ихтисослашувини сақлаган ҳолда мулкчиликка асосланган ширкат, ижарачилар бирлашмаси эса деҳқон (фермер) хўжаликларини ўз ичига олган концерн ёки корпорацияларни ташкил қилса, унда техниканинг эгаси ким бўлади деган савол туғилади. Бундай шароитда қуйидагича иш юритиш мумкин. Масалан, ҳозир кўп хўжаликларда мавжуд бўлган техникани таъмирлаш, ундан фойдаланиш, ёқилғи билан таъминлаш, уни ишлатиш тизимини бўлиб юбормасдан, уни битта ширкат ҳолига келтириш, яъни ишни ижарачи шаклида йўлга қўйиш керак. Бундай усул техникадан фойдаланишни янги босқичга олиб чиқади. Шундай тартибда ишлаганда ширкатлар ўртасида ўзаро шартнома тузилади, Хизмат ҳақлари ўзаро келишилади. Узоқ муддатли (йил давомида) ишлатиладиган техника ижарага берилиши лозим. Қисқа фурсатдагисига эса соатбай ҳақ тўланиши керак. Хўжаликлар давлат тасарруфидан чиқарилганда юқорида келтирилган таклифлар ҳисобга олинса, йиллар давомидаги ишлаб чиқариш муносабатлари бузилмайди. Янги шароитда ҳам жамоаларнинг фаолият кўрсатиши осон бўлади.

А. ҲОЖИЕВ,
Ўзбекистон қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш илмий-тадқиқот институти директори.

ИЧИМЛИК СУВ МУАММОСИ

● **Жарқўрғонда республика қишлоқ аҳолисини ичимлик сув билан таъминлашни такомиллаштириш ишларига бағишланган анжуман бўлди. Уни «Ўзагроводоканал» бирлашмаси уюштирди. Қишлоқ жойларда сув қувурларини ётқизиш ишларининг асосий ҳажмини шу бирлашма бажаради.**

Анжуман қатнашчилари ҳукуматнинг шу муаммога доир қарорлари қандай бажарилаётганини муҳокама қилдилар, муаммони ҳал этиш тажрибаларини ўртоқлашдилар, келгусига мўлжалланган вазифаларни белгиладилар. Ичимлик сув сифати масалаларига алоҳида эътибор берилди, сувни тозалаш усуллари таклиф этилди.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳайъатида

ЧОРВАЧИЛИКНИ ЖАДАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ— ҲАЁТ ТАЛАБИ

Тармоқ кун тартибидан асло тушмайдиган масалалардан. Район ва вилоят мутасаддилари йиғилишга фақат шу мақсадда чақирилган эдилар. Олдинги йиғилишларда баъзан бир қанча масалалар кўрилардн. Давр тармоққа эътиборни янада кучайтиришни тақозо этаётгани шу эҳтиёжни туғдирди. Яна бир фарқи ҳайъат ўта талабчанлик руҳида ўтди. Ишни талаб даражасида ташкил эта олмаётганлар танқид қилинди. Ютуқлар қайд этилди.

Жорий йилнинг биринчи чорагида республика бўйича чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш режалари уддаланди. Гўшт топшириш 104 фоизга, сут 110 фоизга адо этилди. Қабул пунктларига кўзланганидан 2 минг тонна гўшт, 16,5 минг тонна сут кўп топширилди. Бунда Хоразм ва Сурхондарё вилоятлари чорвадорлари муносиб ҳисса қўшдилар. Улар эл дастурхонига гўшт, сут, тухумни режада белгиланганидан зиёда етказиб беришди. Тармоқнинг шундай фидойилари борлигига шукр. Қийинчиликларни мардона енгиб мўл маҳсулот етиштиришаётир.

Афсуски, кўпгина вилоятлар ҳанузгача ўзларини ўнглаб ололмаяптилар. Топшириқлар барбод этилаётир. Сигирлар маҳсулдорлиги паст. Гўштга топширилаётган моллар вазни мўлжалдагидан оз. Бу эса жойларда ҳалигача ғайрат билан, масъулиятни тўла ҳис этиб ишга киришилмаётганини кўрсатади. Қорақалпоғистон Республикасида гўшт ва сут режалари бажарилмади. Гўштга топширилаётган бўрдоқиларнинг тирик вазни ўтган йилга нисбатан 66 килограммга камайган. 1.700 бош сигир ҳар хил сабабларга кўра ҳисобдан чиқарилди.

Андижон вилоятида ҳам гўшт ва сут етиштиришда оқсаш давом этаяпти. Уч ойда ҳар бош сигирдан 1992 йилга қараганда 37 килограмм кам сут соғиб олинди. Бузоқ олиш 1.200 бошга етмади. Вилоятнинг 25 та хўжалигида қишлов якунига бир-икки ой қолганида озуқа тугади. Дард устига чипқон деганларидек, лавлаги, беда экиш режалари шу кунгача охирига етказилмади. Шунингдек, Жиззах вилоятида ҳам барча турдаги моллар бош сони озайди. Гўшт етиштириш 15 фоизга, тухум 6 фоизга пасайди. Гўштга топширилган қорамолларнинг ўртача тирик вазни 313 килограммдан ошмади.

Шуни таъкидлаш кераккки, Қашқадарё ва Навоий вилоятларида ўсиш бор. Бу яхши, албатта. Лекин гўшт топшириш давлат буюртмаси Қашқадарёда 95 фоизда қолиб кетди. Навоийда эса беда майдони 600 гектарга қисқарган. Аслида моллар бош сони кўпайди. Энди уларни асраш, ўстириш тадбирларини кўриш лозим. Бунинг учун биринчи навбатда мустаҳкам озуқа заҳираси керак. Наманганда ҳам чорвачиликда қатор ютуқларга эришилаяпти. Фан ютуқлари, илғорлар тажрибаси кенг тарғиб этилаётир. Самарқандда ҳам ибратли ишлар амалга оширилаётир. Маҳсулдорлик сезиларли даражада ортмоқда.

Бироқ ҳамма ерда ҳам шундай қувончли кўрсаткичларга эришилмаяпти. Сурхондарёда олдинги йиллари озуқага етарли аҳамият берилмагани ўз таъсирини кўрсатаётир. Наслчилик ишлари қониқарсиз. Ўтган давр ичида мўлжалдагидан 1.800 бош бузоқ кам олинди. Сирдарёда сут топшириш режаси 90 фоизда қолиб кетди. Маҳсулот етиштириш 1992 йилнинг шу даврига қараганда 7,5 фоизга пасайди. Ҳар бош сигирдан соғилган сут 39 килограммга озайди. Айниқса, Тошкент вилоятида вазият ниҳоятда аянчли, еттита кўрсаткичнинг барчаси қониқарсиз. Бузоқ 2.400 бошга, қўзи 6.200 тага камайди. 140 хўжаликда силос ва сенаж барвақт тугади. Беда экиш 88 фоизда қолиб кетди. Майдони 900 гектарга қисқарди. Фарғонада моллар бош сони камайгани устига қорамолларни бўрдоқига боқиш мақтагулик эмас.

Дарҳақиқат, тармоқда раҳбар ва мутахассис сабабчи бўлган ва бўлмаган камчиликлар талайгина. Бу ҳақда соҳа мутасаддилари шундай дейишди:

Ш. ЙЎЛЧИЕВ, Андижон вилояти деҳқончилик-саноат уюшмаси раисининг биринчи ўринбосари:

— Колхоз ва совхозлар ҳисобига гўшт ва сут топшириқларини ошириб адо этдик. Аммо аҳолидан мол ва сут сотиб олиш топшириғини уддалай олмадик. Паррандачилик фабрикалари 1.192 тонна гўшт бермади. Тўғри, йўл қўйган хатоларимиз бор. Аҳоли ниҳоятда зич, яйлов йўқ ҳисоби. Қўйларни ёзда Қирғизистон яйловларида боқиш учун қўшнилар розилигини олиш ҳаракатидамиз. Шу кунгача ҳар юз бош совлиқдан 103 тадан қўзи олинди. Тармоқни оёққа турғазиш мақсадида вилоят ҳокими жиддий шуғулланаяпти. Муаммоларни ҳал этишимизда ёрдамлашаяпти. Беда майдонлари кенгайтирилди. Ҳар 100 бош сигирдан 85 тадан бузоқ олишга эришамиз. Аҳвол яхшиланади.

МУХБИР МУЛОҲАЗАСИ. Маълумотларда келтирилишича, Андижонда сўнгги бир-икки йилда қорамоллар 4,5 минг бошга қисқарди. Парранданинг кўп қисми йўқотилди. Гўшт ва сут етиштириш 1992 йилнинг биринчи чорагига нисбатан камайди. Атиги 4.800 гектар ерга оралиқ экинлари экилган. Ахир минг-минглаб бош жониворга у нима бўлади! Бунинг устига аҳоли чорваси ҳам бор.

М. Нуриев, Сирдарё вилоят деҳқончилик-саноат уюшмаси раисининг биринчи ўринбосари:

— Танқидлар тўғри. Тармоқни оёққа турғазиш учун барча чоралар кўраяпмиз. Талабчанлик кучайтирилган. Сирдарё район деҳқончилик саноати уюшмаси раиси лавозимидан олинди. Бир неча хўжалик раҳбари ўзгартирилди. Аҳолидан сут сотиб олишни йўлга қўямиз. Гўшт, тухум режалари бажарилди. Сутни ҳам кўпайтирамиз. Ўтган йилги сабоқлардан тегишли хулоса чиқардик.

А. Умархўжаев, Тошкент вилояти деҳқончилик-саноат уюшмаси раисининг биринчи ўринбосари:

— Режани бажармаган хўжаликлар раҳбарларининг ҳисоботини эшитдик. Жойларга бориб қолоқлик сабабларини ўргандик. Интизом бўшашиб кетгани, озуқа заҳирасини мустаҳкамлашга вақтида жиддий киришилмагани оқибатида шундай бўлган. Йигирмата хўжалик раҳбари, тўрт нафар район деҳқончилик саноат уюшмаси раиси алмаштирилди. Озуқадан тақчиллик бор. Кеча Оққўрғонда беда ўримига киришилди. Юқори зоналарда ҳали бошлангани йўқ. Жами кучни соҳани ривожлантиришга қаратдик.

МУХБИР МУЛОҲАЗАСИ: Бултур республикамизда об-ҳаво чорвачилик учун яхши келди. Мўл озуқа ғамлаш мумкин эди. Афсуски, Тошкент ва Сирдарё вилоятларида шу имкониятлардан унумли фойдаланилмади. Оқибатда пойтахт вилоятнинг ўнлаб хўжаликларида қишлов давридаёқ силос ва сенаж тугади. 1992 йилда белгиланганидан 7.800 гектар ерга озуқа экинлари кам экилди. Шунинг касрига йил давомида 30 минг тонна кам сут етиштирилди. Қорамоллар 8.300 бошга, шу жумладан, сигирлар 2.600 бошга, парранда 360 мингтага озайди. 1992 йилнинг шу даврига нисбатан давлатга 13 миллион донна тухум сотилмади. Қанчалаб тонна гўшт ва сут эл дастурхонига тортилмади. Силос учун макка, беда экиш режаси 50 фоизда қолди. Кўп вақт йўқотилди. Ҳайъатда таъкидланганидек, тармоқдаги аҳволни зудлик билан ўнглаш керак.

— Муаммонинг катта-кичиги бўлмайди, — деди Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазири Норбек Қаюмов. — Нима етишмовчилик бўлса ҳеч тортинмай дарҳол бизга қўнғироқ қилинг. Жойида ҳал этишнинг имкони йўқми, вақтни ўтказмай мурожаат этинг. Тармоқни ўнглайман деган раҳбар аввало чорвадорнинг ишлаши ва дам олишига шароит яратади. Ҳар куни у иссиқ овқатсиз қолмаса, ойлигини вақтида олиб турса чорвадан кетмайди. Чорвада «ай тишга арзимайди», деган гап йўқ. Ҳаммаси муҳим, долзарб. Катта муаммолар шу арзимас сабаблар иссиғида бартараф этилмаганидан келиб чиқади.

Ҳа, гўшт, тухум, оқлик биз учун азиз неъматлар. Одам нон ва шулар билан тирик. Ҳайъатда таъкидланганидек, 1992 йил республика чорваси учун ниҳоятда оғир келди. Минглаб тонна гўшт ва сут оз етиштирилди. Таассуфки, баъзи районларда ортга кетиш тўхтамаяпти. Моллар наслини яхшилашга эътибор берилмаётир. Маҳсулдорликни кўтариш тадбирлари кўрилмаяпти. Йиғилишда соҳа раҳбарларидан уч киши сўнгги марта қаттиқ огоҳлантирилди. Аҳволни ўнглашлари учун уларга бир ой муҳлат берилди.

Энди дилдан ишга киришайлик. Аввалги йиллардаги хатолар барчамизга сабоқ бўлсин. Молларни ёзги рационга ўтказиш вақти келди. Жониворлар парваришига алоҳида эътибор берайлик.

Эртага қандай яшашимиз бугунги меҳнатимизга боғлиқ.

Р. БОБОМУҲАМЕДОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» махсус мухбири.

Зебо Оқбўтаева ўз қарамоғидаги 20 бош соғин сигирнинг ҳар биридан кунига 10—12 килограммдан сут соғиб олишга эришмоқда. Бу серғайрат қиз Бекобод районидаги «Деҳқонобод» жамоа хўжалиги сут-товар фермасида илғор чорвадорлар ўртасидаги мусобақада пешқадамликни қўлдан бермай келаётир.

СУРАТДА: моҳир соғувчи Зебо Оқбўтаева.

Р. АКБАРАЛИЕВ олган сурат.

●

Фориш районида бош чўпон Турсун Қудратовни яхши билишади. Чўпон таёғи ерда қолмас, деганларидек, К. Маркс номли давлат хўжалигининг бош чўпони чўпонлик таёғини ўғли Суннатга топширди. Бугунги кунда отарда қўзилатиш мавсуми давом этаётир. Улар 607 бош совлиқнинг ҳар 100 бошидан 100 тадан дуркун қўзи олишга аҳд қилишган.

СУРАТДА: Турсун Қудратов.

У. ҚЎШВОҚОВ олган сурат.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»НИНГ «ҲОЖАТБАРОР» ТАРҒИБОТ-ТИЖОРАТ ХИЗМАТИ
МУЛОҚОТ УЧУН ТЕЛ: 33-44-43, 32-54-44, 32-56-34, 32-56-25
БУЮРТМАЛАРИНГИЗ ТЕЗДА АДО ЭТИЛАДИ

Қутлов

Хонадонимиз бекаси Омонжон Ғаниева!

Сизни қутлуғ айём — туғилган кунингиз муносабати билан умр йўлдошингиз Матмурод Матқурбонов, ўғлингиз Илҳомжон, келинингиз Анорахон, набираларингиз Сунбула, Ойбекларнинг табрикномасини қабул этинг. Сизга узоқ умр, мустаҳкам сиҳат-саломатлик, доимо яхши кайфият йўлдош бўлишини ният қиламиз.

Серқуёш республикамиз пойтахти Ҳамза районининг «Умид» маҳалласидаги хонадонимиз доимо Сизнинг хушчақчақ кулгингизга тўлиб турсин, бахтимизга ҳамиша бағримизда бўлиб, кўп йилу кўп ой хурсандчиликларни биргаликда баҳам кўрайлик.

МУБОРАКБОД ЭТАМИЗ

Ҳурматли Тельман Жўраевич Турсунов!

Сизни туғилган кунингиз билан чин юракдан табриклаймиз. Узоқ йиллардан бери корхонамизда бош муҳандис вазифасини бажариб, жамоанинг ҳурматини қозонганингиз бежиз эмас. Иқтисодий танглик юзага келган бўлишига қарамасдан, вилоятдаги қишлоқ хўжалик техникасини эҳтиёт қисмлар билан таъминлаш ва техникани сотиб олишга ўзингизнинг муносиб ҳиссангизни қўшиб, деҳқончиликда мўл-кўл маҳсулот етиштиришда бевосита қатнашмоқдасиз.

Ишларингизда муваффақият, ўзингизга соғлиқ-саломатлик, узоқ умр ва оилавий ҳаётингизда бахт-саодат тилаймиз.

Сирдарё вилояти моддий-техника таъминоти корхонаси жамоаси.

Жиззах вилояти Фориш ноҳиясидаги «Юсуф» кўп тармоқли илмий-ишлаб чиқариш қўшма корхонасининг **йўқолган** думалоқ муҳри ва штампи **бекор қилинади.**

ХЎЖАЛИК РАҲБАРЛАРИ, ФЕРМЕРЛАР, ТАДБИРКОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

Халқимиз дастурхонида ҳар бир неъматдан муҳайё бўлишига не етсин?! Зотан ҳар бир озиқ-овқат тури ёки мева-чеванинг ўз ўрни бор. Колхозлар, совхозлар, фермер хўжаликларида етиштирилаётган чорвачилик маҳсулотлари, шу жумладан, сутни қайта ишлаш, ундан турли ноз-неъматлар ишлаб чиқариш алоҳида аҳамиятга эга.

Айниқса, сут тез айниб қоладиган маҳсулот. Ёз мавсумида хўжаликнинг ўзида қайта ишлаб, сузма (творог) тайёрлашни йўлга қўйиш биринчидан, тез бузиладиган неъматнинг пешма-пеш қайта ишланишига эришиш, иккинчидан, одамлар суйиб истеъмол қиладиган маҳсулот тайёрлашни йўлга қўйиш, учинчидан, йўл харажатларини тежаш имконини беради. Бу борада Сизга тарғибот ва илмий-техникавий ахборотлар республика маркази — «Узинформагропром» яқиндан кўмак беришга тайёр. Ушбу ташкилот сузма ва қаттиқ пишлоқ тайёрланадиган кичик цехлар ускуналарининг тўлиқ мажмуини сотиб олишни таклиф этади.

Бундай цехларнинг усуналарини харид қилсангиз, соатига 52 килограмм пишлоқ ишлаб чиқариш имкониятига эга бўласиз. Сузма тайёрлашга мўлжалланган ускуналар мажмуи ёрдамида соатига 80—100 килограмм маҳсулот олишингиз мумкин. Таклиф этилаётган ускуналар билан ҳар соатда беш марта маҳсулот тайёрлаш мумкин. Ускуналарни ўрнатиш учун 36 квадрат метр саҳнли катта хона кифоя қилади. Ускуналарни ҳаракатга келтиришга 65 киловатт-соат электр қуввати сарфланади.

Юқорида таъкидланган ускуналарга пул ўтказилгач, улар буюртмачиларга икки ой ичида етказиб берилиши таъминланади.

Мурожаат учун манзилгоҳ: 700097, Тошкент шаҳри, Волгоград кўчаси, 9«а» уй. Телефонлар: 76-59-27; 76-49-18.

ФЕРМЕРГА ҒОВ БЎЛМАНГ

Маълумотларга қараганда, камқонлик хасталиги билан оғриган аёллар 61 фоизни, ўсмирлар эса 55 фоизни ташкил этар экан. Унинг биринчи сабаби инсон организмида оқсил моддаларининг етишмаслигидир.

Шифокорларнинг таъкидлашларича, соғлом кишининг бир кунлик озиқ-овқатида оқсил манбаи етарли бўлиши учун 125 грамм гўшт, 365 грамм сут, 4 дона тухум, 400 грамм картошка, шунча миқдорда сабзавот истеъмол қилиши талаб этиларкан. Бунинг учун вилоятимиз аҳолисига йилига ўртача 91.200 тонна гўшт, 216 тонна сут, 29.200 минг дона тухум, 292 минг тонна сабзавот керак бўлади.

Сабзавот етиштиришда талаб даражасига яқинлашган бўлсак-да, хусусан гўшт, сут, тухум тайёрлашда орқадамиз. 1992 йил давомида вилоятда 15.047 тонна гўшт, 69.037 тонна сут, 22.889 минг дона тухум, жуда оз миқдорда картошка етиштирилди. Етиштирилган чорвачилик маҳсулотлари аҳоли талабининг зўрға 30—40 фоизини қондиради, холос.

Етишмовчиликнинг ўрнини тўлдиришнинг биринчи шарти, фермер хўжаликларини ривожлантиришдир. Ҳукуматимиз бу йўлда халқимизга катта имкониятлар яратиб берди. Президентимизнинг 1991 йил 29 ноябрда қабул қилган «Деҳқон (фермер) хўжаликларини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш республикада ишбилармонлик фаолиятини давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш тўғрисида»ги фармони барчанинг дилидаги орзуни амалга оширадиган тадбир бўлди. Ишбилармонларга кенг йўл очилди.

Мазкур фармондан кейин фермерлар сафи жадал кенгаймоқда. Бугунги кунда вилоятимизда 368 фермер хўжалиги фаолият кўрсатаяпти. Улардаги аъзолар сони 1,5 минг кишига яқин. Фермерларга бириктирилган ер майдони 1.114 гектардан ошди. Молиявий томондан ҳам қўллаб-қувватланмоқдалар. Давлатдан 13 миллион 48 минг сўм, хўжаликлардан 3 миллион 682 минг сўм қарз пули ажратилди. Шунингдек, хонадон чорваси наслдор, сермаҳсул қорамоллар, паррандалар ҳисобига кўпайтирилаётир.

Айни пайтда фермерлар ихтиёридаги қорамоллар 3.737 бошга, қўйлар 1.010 бошга, паррандалар 1.056 тага етди. Шулар ҳисобига ўтган йили 298,6 тонна гўшт, 2.720 тонна сут тайёрланди.

Пахтаобод районидаги Ёқубов номли жамоа хўжалигидан Абдураҳмон Ҳайдаров, Жалолқудуқ районидаги «Ойим» ширкатлар уюшмасидан Нишонбой Юнусов, Қўрғонтепа районидаги «Султонобод» жамоа хўжалигдан Комилжон Норбўтаев, Асака районидаги Бобур номли жамоа хўжалигидан Маҳмуджон Парпиев бошчилик қилаётган фермер хўжаликлари қувончли натижаларга эришмоқдалар. Улар 1992 йилда давлатга мўлжалдагидан зиёд маҳсулот сотдилар. Амалдаги йилнинг биринчи чорагида чорва маҳсулотлари етиштириш бўйича шартномада кўзда тутилган режаларни ҳам ортиғи билан уддаладилар. Қисқа фурсатда давлатдан олган қарзларини узишди. Молхона ва қўраларни серсут, сергўшт, наслдор моллар билан тўлдириш йўлларини излаяптилар. Ихтиёрларидаги экин майдонларидан унумли фойдаланиб мўл озуқа ҳамда сабзавот етиштирмоқдалар.

Лекин мавруди келганда баъзи мулоҳазаларни ҳам айтиб ўтиш лозим.

Қарс икки қўлдан, дейдилар. Бир қатор район ҳокимиятлари, деҳқончилик-саноат уюшмалари, мутасадди ташкилот раҳбарлари Президент фармонини амалга оширишда сусткашликка йўл қўйишмоқда. Оқибатда фермер хўжаликлари қийинчиликларга дуч келишаётир. Баъзи жамоа хўжаликларида ер ажратиш билан кифояланиб, ишбилармонларни ўз ҳолига ташлаб қўйишган. Бошқа раҳбарлар эса ер майдони камлигини рўкач қилиб, янгилик ихлосмандларини майдон билан таъминлашни ҳамон пайсалга солаяптилар. Ҳолбуки Вазирлар Маҳкамасининг 1991 йил декабрдаги қарорида вилоятимизда фермерлар учун 11.740 гектар ер фонди ажратилиши белгиланган эди. Аммо сансалорлик давом этаяпти.

Мисол тариқасида бўлиб ўтган бир воқеани айтиб ўтиш жоиз. Асака районида фермер хўжаликларини ташкил этишга бағишланган йиғилишда «Янги ҳаёт» жамоа хўжалиги бошқаруви раиси маърузачининг сўзини бўлиб, «жамоамизда 350 гектар ер қолди, қолганини ҳам бўлиб бераверсак, ўрамдаги 8 минг нафар аҳолини қандай боқамиз», деб луқма ташлади. Раиснинг гапи ёқди шекилли «Қора тепа», «Шарқ ҳақиқати» жамоа хўжаликлари бошқаруви етакчилари ҳам уни қувватлашди. Ноилож маъруза орасида луқма ташлаган ҳалиги одамга жавоб қилишга мажбур бўлдик. Пахтаобод районидаги чорвачиликка ихтисослашган ширкат хўжалиги икки йилдан буён «Коммуна» жамоа хўжалигидан ер ололмай сарсон. Ширкат бошлиғи Раҳимжон Дадамирзаевнинг районда кўмак сўраб бош урмаган идораси қолмади. Ҳолбуки, Р. Дадамирзаев давлатдан қарз кўтармай, шахсий маблағи ҳисобига Барнаул шаҳридан 170 бош қорамол сотиб олиб, икки йил мобайнида 2,5 тонна гўшт, 27 тонна сут топширди. Сансалорлик шу даражага бориб етдики, жамоа хўжалиги фермер етиштирган сутни қабул қилмай қўйди. Районда яхшиямки фермерларнинг бошини силайдиган, уларга бағрини очадиган кишилар бор. Уларга раҳмат. Ҳозир «Маданият» давлат хўжалиги фермер маҳсулотини қабул қилиб оляпти. Умуман Пахтаобод районида фермер хўжаликларига панжа орасидан қараш, Президент фармонларига амал қилмаслик ҳоллари камаймаяпти. «Правда» жамоа хўжалиги ихтиёрида бор-йўғи 3 та фермер хўжалиги иш юритяпти. Уларнинг ҳар бирига бир гектардан ер ажратилган. Неъматжон Соттиев бошлиқ фермер хўжалиги 1992 йилда 1.247 килограмм гўшт топширди. Шунингдек, 2 бош новвосни маҳалласига арзон нархда гўшт учун сўйиб берди. Район халқ назорат қўмитаси, жамоа хўжалиги тафтиш гуруҳи ижара ҳақига 50 минг сўм тўлайсиз, деб фермерни сиқувга олишган. Ваҳоланки, мазкур жамоа хўжалиги ўрамида ўнлаб гектар ерлар турли ташкилотлар томонидан банд қилиниб фойдаланилмай ётибди. Бу ҳол билан эса на ҳокимият ва на назорат қўмитаси қизиқади.

Январь ойининг бошларида фермер хўжаликларининг вилоят кенгаши ўтказилди. Унда қилинган юмушларга якун ясаш билан бирга келгусидаги вазифалар белгилаб олинди. Президент фармонларини бажаришда сансалорлик қилаётган раҳбарлар қаттиқ танқид қилинди. «Савай» қишлоқ Кенгаши ижроия комитети раиси Зокиржон Набижонов маърузага чиқиб тўпланган тажрибалар билан ўртоқлашаркан, жойларда янгиликка тушов бўлиш ҳоллари барҳам топмаётганини куюниб гапирди. У «Савай» давлат хўжалигида 18 та фермер фаолият юритаётгани, Қўрғонтепа районида давлатга етказиб берилаётган чорвачилик маҳсулотларининг учдан бир қисми фермер хўжаликлари ҳиссасига тўғри келаётганини айтиб ўтди. Шу билан бирга вилоятдаги айрим мутасадди ташкилотлар янгиликка йўл бермаётганлигини таъкидлади. Нотиқнинг гапига қараганда, вилоят саноат-деҳқончилик уюшмаси томонидан фермерлар ойига ҳатто уч марталаб тафтиш қилинган. Масъул кишилардан бири очиқдан очиқ қишлоқ кенгаши раисига, «фермерлар учун мунча жон куйдирасиз, ерлар тарқалиб кетса, сиз билан бизга маошни ким беради», дейишгача борди. Ана сизга янгиликка муносабат! Афсуски, халқни эмас, фақат ўзини ўйлайдиганлар оз эмас.,

Бозор иқтисодиёти туғдираётган вақтинчалик муаммолар туфайли ҳозир қозон қайнатиш қийин. Шундай оғир шароитда фермер хўжаликлари халқимизнинг дастурхонига барака киритаётган экан, янгилик ихлосмандларига орқа ўгириш ўрнига, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашни ўйласак ёмон бўлмасди.

Фармонда қўйилган вазифалардан келиб чиқиб ассоциациямиз фермер хўжаликларини янада ривожлантириш, уларнинг қонуний ҳуқуқларини ҳимоя қилиш мақсадида вилоятдаги бошқармалар, бирлашмалар, компания, концернлар, корхона, олийгоҳлар билан ҳамкорликда битим ишлаб чиқди. Вилоят ҳокимияти тадбирни тўла маъқуллади. Вилоят дон маҳсулотлари ишлаб чиқариш бирлашмаси, Асака ёғ-экстракция корхонаси фермерларни омухта ем билан таъминлаш мажбуриятини олишди. Нефть маҳсулотлари бирлашмаси эса улар учун ёнилғи-мойлаш материаллари ажратади. Давлат банки, наслли моллар, уруғлик, қурилиш материаллари, техника сотиб олиш учун фермерларни пул билан таъминлайди. Ички ишлар органлари, прокуратура, судлар, давлат назорат қўмитаси Президент фармонларининг бажарилишини назорат қилади, тафтишдан ўтказади. Фермерларнинг қонуний ҳуқуқларини муҳофаза этади. Вилоят ҳокимияти ҳузуридаги ер тузиш ва ундан фойдаланиш давлат инспекцияси ер ажратиш, фойдаланиш, айрим ҳолларда фермерларни ер солиғидан озод қилиш масалаларини ҳал этади.

Янгилик ҳамиша қийин кечади. Тўсиқлар, муаммолар бўлиши табиий. Шу боис вилоят бўйича ягона шартнома нусхасини ишлаб чиқяпмиз. Ҳамма фермерлар учун ер солиғи вилоятда бир хил миқдорда бўлиши, бунда ернинг банитет баҳоси ҳисобга олиниши ҳақидаги методик тизимдаги юмушларни ҳам ниҳоясига етказаяпмиз. Вилоят гўшт-сут ишлаб чиқариш бирлашмаси билан келишган ҳолда, фермерлар режадан ортиқча етиштирган маҳсулотларни харид қилиш муаммолари ҳам ҳал бўлаяпти.

Мансуржон СУЛТОНОВ,
Андижон вилояти фермер хўжаликлари ассоциацияси раиси.

Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси бошқаруви Ўзбекистон Республикаси Президенти маҳкамасининг ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни бош директори И. Ш. Шоғуломовга ўғли

Алишер Исломович ШОҒУЛОМОВнинг

фожиали ҳалок бўлганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Қишлоқ ҳақиқати» газетаси жамоаси Ўзбекистон Республикаси Президенти маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни бош директори И. Ш. Шоғуломовга ўғли

Алишер Исломович ШОҒУЛОМОВнинг

фожиали ҳалок бўлганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси бошқаруви Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси раиси Р. Ш. Шоғуломовга ўғли

Эркин Рустамович ШОҒУЛОМОВнинг

фожиали ҳалок бўлганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

«Қишлоқ ҳақиқати» газетаси жамоаси Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси раиси Р. Ш. Шоғуломовга ўғли

Эркин Рустамович ШОҒУЛОМОВнинг

фожиали ҳалок бўлганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Фахрийлар илҳоми

Қарийб ярим асрдирки, фашизмга қарши урушнинг изтиробли оқибатлари халқимиз қалбини тирнаб келади. Жангоҳларда марду майдонларидан, оталаридан, акаларидан жудо бўлганлар оҳи-фиғони еру кўкни титратади. Қўлидан, оёғидан, кўзидан ажралиб, мажруҳ қайтганлар, тани-жонида бир парча қўрғошин билан юрганлар кўнгли юпанчу таскин истайди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Ғалаба куни муносабати билан Улуғ Ватан уруши қатнашчиларини рағбатлантириш тўғрисида»ги Фармони ўксик қалблар дардига малҳам бўлди. Уларнинг давлат манфаатларини ҳимоя қилишдаги, шу диёр иқтисодиёти, маданиятини ривожлантиришдаги, мустақилликни шакллантиришдаги, ёш авлодни тарбиялашдаги хизматлари юксак баҳоланди.

Бундан илҳомланган фахрийлар дил сўзлари битилган мактублари, шеърлари билан миннатдорчилик туйғуларини ифодаламоқдалар. Қуйида икки отахоннинг ғазалларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

ДЎСТЛАР

Доно одам олам сирин сезиб ўтаркан, дўстлар,
Кимлар эса бу дунёдан безиб ўтаркан, дўстлар.
Зиқна киши топганини емай, ўзин қийнаркан,
Саҳви соҳиб ер юзини кезиб ўтаркан, дўстлар.
Зукко раҳбар тарқоқ элни бирлаштириб чинакам,
Бойлиги кўп мамлакатни тузиб ўтаркан, дўстлар.
Ғайрат билан барча халқни дўстлик, бирлик ипига —
Мунчоқ мисол бирин-кетин тизиб ўтаркан, дўстлар.
Нодон раҳбар эса фақат ўлганларни ёмонлаб,
Ўзин мақтаб, зўр тузумни бузиб ўтаркан, дўстлар.
Иноқ яшаб келган элни бир-бирига ёв қилиб,
Ҳеч тап тортмай дўстлик ипин узиб ўтаркан, дўстлар.
Бахт йўлида курашганлар мақсадига етаркан,
Кураш билмас кимсалар-чи тўзиб ўтаркан, дўстлар.
Омадли бўл, нари юргин ялқовлардан, эй Тўра,
Пойгада ким ортда, кимлар ўзиб ўтаркан, дўстлар.

АЗИЗ

Тирик инсон учун доим нон азиздир, нон азиз,
Ноз-неъматнинг бунёдкори меҳнаткаш деҳқон азиз.
Ғаниматдир ҳаёт чоғинг, қадрига ет умрингнинг,
Жон оғритган кимсадан қоч, чунки сенга жон азиз.
Хорлик-зорлик кўрмай десанг соҳибкор бўл, боғ ярат,
Қолган ишга қор ёғади, ҳар кунги, имкон азиз.
Яхшиликни билмовчи ҳам, бузғунчи ҳам ўтади,
Халқ — катта куч, халқ сафига кирган ҳар инсон азиз.
Қариндошу ёру дўстлардан айрилганни бўри ер,
Меҳмон уйга файз келтирар, эсда тут, меҳмон азиз,
Мағрурлигинг, шодлигингни достон айла, эй Тўра,
Осойишта турмушимиз, демак бу даврон азиз.

ЧЕКИНИБ ЯШАМАДИМ

Тўғри йўлдан қайтмадим, чекиниб яшамадим,
Баъзилардек бошлиққа букилиб яшамадим.
Урушдан қочиб жарга яширинди номардлар,
Ўқ бағримни тешиб ўтди, беркиниб яшамадим.
Эгилганга эгилдим, гердайганга гердайдим,
Нокасларга ҳеч қачон эгилиб яшамадим.
Ўз ҳақимга бий бўлдим, лекин чаён мисоли —
Яхшилик қилганларга тегиниб яшамадим.
Осон қилдим мушкулин кимки ёрдам сўраса,
Кечган умримдан, Тўра, ўкиниб яшамадим.

Тўра ЖУМАН.

Шаҳрисабз райони.

МАКТУБ

Келинг фарғоналик дўстлар, кетарсиз сайри боғ айлаб,
Бизнингдек бир дўсту ошноларингизни сўроғ айлаб.
Сизлар ҳар ҳолда бўшроқсиз, менингдек ишларинг кўпмас,
На бўлғай бир келиб кетсаларинг, вақтимни чоғ айлаб.
Ўтар бу вақтимиз айрилиқ ичида кўрмайин дийдор,
Эзар сизнинг фироғингиз, юракни бунча доғ айлаб.
Адашгайсиз келиб энди, қадим қишлоқ эмас ҳозир,
Сизлар кўрган ўшал чўлни безатдик боғ-роғ айлаб.
Ажаб хурсандчилик, Бурҳон, бўлур эрди соғинганман,
Бошим кўкларга етгайдир, кўришсак бир қучоқ айлаб.

ШУКРОНА

Ҳар буюмнинг орқа-олди, ўнги-терси бор ахир,
Ўйла йилнинг қиш-совуғин ҳам саратон-ёзини.
Йил каби турмуш ўтар, ҳар бир фасл давр каби,
Баъзилар афғон чекар, кимдир чалар шўх созини.
Гарчи ёшлик гулбаҳордир, ўйламас куз фаслини,
Ел каби ўтгувчи йиллар қўймас умр пардозини.
Мен кафил гар етмасанг сабр айлабон мақсад сари,
Шукр этиб, қилгил қаноат кўп ҳисоблаб озини.

УЙҒОНИШ

Баҳор бўлса қорли тоғдан шошиб келар булоқлар,
Ирмоқлардан оқиб аста дарёларни сўроқлар.
Ариқларда оби-ҳаёт тўлиб-тошиб, мавж уриб,
Саҳроларга жон бағишлаб, сабза билан бўёқлар.
Қушлар сайрар самоларда, оҳу чопар қирларда,
Бир-бирига маҳрам бўлиб жайронлари ўйноқлар.
Йўллар узоқ, юклар оғир, чўпон борар орқада,
Яйлов томон йўл олади неча юз минг туёқлар.
Гуллар очар рухсорини, боғлар бўлар чаманзор,
Булбулларнинг ишвасидан роҳатланар қулоқлар.
Уйғонади мудроқ замин, уйғонади табиат,
Нурга тўлиб товланади ҳатто яқин-йироқлар.

Бурҳон СУЛТОНОВ.

Янгийўл райони.

ЎЛКА ЧИРОЙИ

МАЙ кўкламнинг энг гўзал палласидир. Эрта шомдан то саҳаргача булбуллар сайрашади. Хушбўй настарин оҳанграбодек тирик жонзотни ўзига тортади. Қушлар ин қуриш билан банд. Зеро, тухум қўйиб бола очиш, уларни парвозга ва туғилган жойини эслаб қолишга ўргатиш зарур.

Деҳқонлар учун май ўзгача ой. Вақти зиқ. Фурсатни қўлдан бермасдан бўлиқ, дармон дориларга бой ўтўланлардан хашак йиғади. Май ойида тайёрланган емхашак тўйимлилигина эмас, балки шифобахшдир ҳам.

Бу йилги майнинг ўзига хослиги шундаки, намгарчилик кўп бўлди. Ҳарорат секин кўтарилмоқда. Кўклам кечикди. Мана энди ҳамма нарса уйғониб, гулга кирди, ҳосил тугмоқда. Боғларда гилос, олча, ўрик қийғос ҳосилга кирган. Бозорларда дастлабки қулупнай пайдо бўлди. Ҳар хил кўкатлар ҳам сероб: саримсоқпиёз, пиёз, кашнич ва ҳоказо. Янги сабзи, картошка ҳам ҳадемай чиқиб қолади. Табиатнинг ўз қонунлари бор. Кўклам охирига келиб она замин ўзининг дастлабки ҳосили билан кишиларни хурсанд қилади.

Тоғларда жанубий ёнбағирларда лолалар очилиб, наъматаклар гулга кирган. Адирлар яшнамоқда. Қушларнинг қайтиши давом этмоқда. Лайлаклар, лойхўраклар, читтаклар, қалдирғочлар қайтиб келишди. Ўзимизда қолган майна, қарға бола чиқариб вояга етказмоқда. Чўлда турналар виқор билан қадам ташлашади. Оила қуриш маросимини шодиёна нишонлашади. Турналар камайиб кетганлиги учун ҳам уларни ҳар жиҳатдан муҳофаза қилиш жоиз. Улар ўлкамиз бойлигидир.

Ангрен, Олмалиқ атрофлари,. Чирчиқ, Анҳор, Зарафшон, Сангзор, Сурхондарё соҳиллари яшил довдарахтларга бурканган. Бу ерларда юлғин, чингил каби буталар айни гулга кирган пайти.

Хожикент атрофларида ясмин буталари ва гуллаётган ёввойи қарағат ичида тонг пайтлари какликларнинг ўзаро суҳбат қураётгани қулоққа чалинади. Бу яхшилик аломатидир. Негаки, илгари бу ерларда какликлар деярли йўқолиб кетганди.

Майда йиртқичлар ҳам ҳаракатга тушиб қолишган. Уларнинг инларида туғилган болалари кўзи очилган бўлса-да ҳали очиққа чиқмайди, онасининг сути билан озиқланади. Май охирига келиб қорсақ, хорь болаларини майда кемирувчилар ва қушлар гўшти билан боқа бошлайди. Бўрсиқ турмуш тарзини ўзгартириб кўпроқ кундузи сайр қилади, офтобда исинади. Тулкилар туну кун Арнасой кўли бўйлаб изғишади. Улар жанубдан шимолга томон учиб ўтувчи қушларни ов қилишади. Булар асосан лойхўраклар ва сувда сузувчи жажжи паррандалардир. Тулкиларнинг ови доимо юришавермайди, лекин

баъзан парвозда чарчаган қушлар тулкиларга ем бўлади.

Қундузлар уясини тозалаб, янги озуқа «дастурхонини» ёзишмоқда. Бу жонивор кузга қадар икки-уч марта бола очиб улгуради. Қундузларни овчилар муҳофаза қилишади. Гап шундаки, барча участкалар овчилар ўртасида тақсимланган бўлиб, қундузларни муҳофаза қилиш улар зиммасига юклатилган. Кузда дастлабки совуқлар бошланганида ҳар бир овчи ўз участкасидаги қундузларни ов қилади.

Сайхон яқинидаги дарада ўтлаб юрган қўйлар ёнида қўзичоқлар кўринади. Улар тез ўсмоқда. Чунки бўлиқ кўкатлар билан озиқланаётган ҳар қандай ҳайвон тез семиради.

Жиззах чўли кенгликларида тўрғайлар сайраши тинмайди. Улар илгариги уяларига қайтиб, болалашмоқда. Калтакесаклар, тошбақалар, илонлар тез-тез кўзга ташланади. Судралиб юрувчилар туш пайти фаоллашиб ҳашаротларни ов қилишади ёки офтобда исиниб ётишади. Тошбақалар учун никоҳ мавсуми бошланган.

А. ЛЕ[illegible]НЯК.

ҲАР ФАСЛНИНГ ЎЗ ХИСЛАТИ БОР

ОЙНОМА

МАЙ

ДУШАНБА		3	10	17	24	31
СЕШАНБА		4	11	18	25	
ЧОРШАНБА		5	12	19	26	
ПАЙШАНБА		6	13	20	27	
ЖУМА		7	14	21	28	
ШАНБА	1	8	15	22	29	
ЯКШАНБА	2	9	16	23	30	

САВР

ҲАМАЛ ўрнини эгаллаган савр 21 майгача давом этади. Шундоғам узайиб бораётган кунга ой давомида яна бир соату 5 минут қўшилади. Демак, шунга қараб ҳавоми, сувми, ерми, деҳқонми тафтига-тафт, кучига-куч, суръатига-суръат, амалига-амал қўшилиб бораверади.

● **Ҳамал ўтиб савр кирди,**
Тупроққа ҳовур кирди!

Айни ҳовур сўнг юқорига кўтарилади.

Саврнинг ёмғирли булутини «Абри найсон» ҳам дейилади ўтмиш адабиётида. Ҳа:

● **Савр кирди — давр кирди,**
Савр ёмғири — сариқ олтин,—

деганида олам-олам маъно, дунё-дунё деҳқон маънавияти жодир!

Тоғлардан, тошлардан, сойлардан, дарёлардан оқиб-тошган сувлар водийларга, жўякларга таралиб ерга, экинга қону жон бўлиб сингади.

● **Ул баҳорин ҳусни минган қатра афғон бодпой,**

● **Хумо улки оламда, гар чекти ранж,**
Яна олам асбобига топти ганж!

(Алишер НАВОИИ).

Бунда деярли бари мевали дарахтлар ҳосил тугади, узумлар ғўралайди.

Хуллас, экинлар ҳам, мевалар ҳам, фидойи миришкорлар ҳам, наинки кун, балки соат санашаверишади энди!

Р. ЖУМАНИЕЗОВ.

ОБ-ҲАВО

МАЙ ойида қуёш нурларининг оқими кучайиши билан ҳарорат жадал кўтарилади.

Дастлабки ўн кунликда Урал тоғлари томонидан совуқ ҳаво оқими кириб келади. Натижада республикамизнинг анчагина қисмида ҳарорат 3—8 даражагача пасаяди. Лекин бу узоқ давом этмайди. Ўн кунликнинг охирига келиб ҳарорат кечаси 11—16 даражага, кундузи 27—32 даражага кўтарилади. Иккинчи ва учинчи ўн кунликда ҳарорат барқарорлашиб, ой охирида энг баланд даражага етади.

В. БУЛГАР,
об-ҳавошунос.

ҲАР ЖОЙДА ҲАР ХИЛ

МАЙ ойида она табиат янада гўзаллашади. Ариқлар, дарё ва сойлар, кўллар бўйини майсалар қоплайди. Натижада диёримиз таниб бўлмас даражада ўзгаради. Бошқа минтақаларда об-ҳаво қандай бўлади?

Курраимизнинг Шимолий муз уммони соҳилларига қушлар учиб келиб, қояларда яна қайтадан ҳаёт қайнайди. Баренц денгизидаги музлар эрийди.

Евроосиё ва Шимолий Америкадаги баҳор фаслида ҳайдалган ерлар, ўтлоқлар, ўрмонлар яшил либосга бурканади. Атлантика қирғоқларидан Тинч уммонига қадар мўътадил иқлимли минтақаларда мевали дарахтлар нафис гулларини кўз-кўз қилади. Момақалдироқ гумбурлаб, дастлабки илиқ баҳор ёмғирлари ёғади. Ўрмонларда марварид гул очилади, шумурт, миллаш дарахтлари гуллайди, настарин кенг атрофга ёқимли уфорли бўй таратади. Қушларнинг курраимиз шимолига учиб келиши давом этади. Ташрифни қарғалар, чуғурчиқлар, тўрғайлар биринчи бўлиб бошлаб беришади. Улардан кейин жиблажибонлар, балиқчи қушлар, ғоз ва ўрдаклар, калхатлар, сўнгра каккулар, қалдирғочлар ва зарғалдоқларга навбат келади.

Ўрта ва Марказий Осиё тоғларида қорлар тез эриб кетади. Курраимизнинг Шимолий Америкадаги Аппалачи тоғларининг қуёш нури тушадиган ёнбағирлари айниқса кўм-кўк либосга ўралади. Яшил барг чиқарган заранг, бук, граб, жўка дарахтлари теварак-атрофга муаттар ҳид таратади. Дафнанинг пушти, азазлиянинг зарғалдоқ ранг гуллари, баланд тоғлардаги қирмизи рододендронлар ром этиб, кўзни қувнатади.

Май ойида Испания, Италия, Греция ва Мўғулистонда қурғоқчилик ва жазирама иссиқ кунлар бошланади. АҚШнинг ғарбий қисмида ҳам қурғоқчилик бўлиб, бир томчи ёғин ёғмайди, ҳаво ҳамма вақт очиқ бўлади. Ҳиндистонда, Африка ва Жанубий Америко саванналарида ёмғирли мавсум бошланади.

Курраимизнинг Жанубий ярим шарида май ойи олтин куз фаслининг энг кейингиси ҳисобланади. Жанубий Американинг пастки қисмида, Аргентинада изғирин совуқлар бошланади. Патагониянинг жанубий томонларини қалин қор қоплайди. Бразилия тоғларидаги саванналарда дарахтларнинг барглари тўкилади. Ўсимликлар қовжираб, қуриб қолади.

Курраимизнинг Австралия қитъасидаги тоғларнинг жанубий ва шарқий ён бағирларида барча дарахтларнинг барглари сарғайиб, қирмизи ранг олади.

Тўхтахўжа МАҲМУДОВ,
табиатшунос.

ХУШХАБАР

● Ғиждувон туманида давлат бюджетига қарашли 22 та болалар боғчаси бўлиб, уларда икки мингдан кўпроқ кичкинтой тарбияланмоқда. Ота-оналар бунинг учун йилига 31 минг сўм тўламоқда. Туман ҳокимлигининг ташаббуси билан энди бу боғчалар текин бўлди. Ғиждувонликларнинг хайрли ишини бутун вилоятда жорий этиш масаласи ўрганилмоқда.

● Попдаги 131-хўжаликлараро кўчма механизациялашган колонна ходимлари меҳнат таътилини мароқли ва самарали ўтказиш учун энди узоққа боришларига ҳожат қолмади. Қурувчилар ўзларининг оромгоҳини қуриб олишди. Уни қуриш ва ободонлаштиришга жамоа уч миллион сўм сарфлади. Бу — ўтган йили олинган фойданинг бир қисми холос.

Оромгоҳга қурувчилар «Наврўз» деб ном беришди. Энди бу ерда Наманган вилоятининг бошқа туманларидан ҳам келиб дам олиш мумкин.

● Андижон карлар ўқув-ишлаб чиқариш корхонасида янги тикув цехи фойдаланишга топширилди. Шу туфайли 300 нафар киши ишга жалб этилди. Бинони шаҳардаги 162-қурилиш трестининг 5-қурилиш бошқармаси бинокорлари қуриб берди. Цех чеварлари медицина муассасалари учун кийим-кечак тикиб беради.

КЎРИК-ТАНЛОВ ҒОЛИБЛАРИ

Атроф-муҳитнинг мусаффолигини сақлаш, табиатни муҳофаза этиш бугунги куннинг энг долзарб масалаларидан бири саналади. Шуни ҳисобга олиб Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза этиш жамияти республика кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Журналистлар уюшмаси бу долзарб мавзуни матбуот саҳифаларида изчил, тўлақонли ёритиш бўйича ижодкорлар ўртасида бир неча йиллардан бери кўрик-танлов ўтказиб келмоқда. Яқинда «Инсон ва табиат» номи билан ўтказилаётган мазкур кўрик-танловнинг 1992 йил натижалари кўриб чиқилиб, ғолиблар аниқланди. Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза этиш жамияти республика кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Журналистлар уюшмаси бошқаруви котибиятининг қўшма қарорига мувофиқ биринчи даражали диплом ва 5 минг сўмлик биринчи пул мукофоти «Ўзбекистон овози» газетаси таҳририятига берилди. «Правда Востока», «Ўзбекистон табиати», «Азия Юнпресс» газеталари таҳририятлари иккинчи даражали дипломлар ҳамда 4 минг сўм миқдоридаги пул мукофотлари билан тақдирландилар. «Қишлоқ ҳақиқати» газетаси таҳририяти учинчи даражали дипломга ва 3 минг сўмлик пул мукофотига сазовор бўлди.

Ушбу мавзуни изчил ва таъсирчан ёритиб келаётган область газеталарининг таҳририятлари ҳам кўрик-танлов ғолиблари қаторидан ўрин олишди. «Ташкентская правда» газетаси таҳририяти биринчи даражали диплом ва 3 минг сўмлик пул мукофоти билан тақдирланди. «Тошкент ҳақиқати», «Хоразм ҳақиқати», «Наманган ҳақиқати» газеталари таҳририятлари иккинчи даражали диплом ва 2 минг сўм миқдоридаги пул мукофотларига сазовор бўлдилар. «Кашкадарьинская правда» газетаси таҳририятига учинчи даражали диплом ва 1,5 минг сўм пул мукофоти берилди.

Район ва шаҳар газеталари таҳририятлари ўртасидаги ижодий мусобақада қуйидаги жамоалар ғолиб деб топилди: «Тошкент оқшоми» ва Наманган вилоятидаги «Жанговар меҳнат» газеталари таҳририятлари иккинчи даражали дипломлар ҳамда 2 минг сўм миқдоридаги пул мукофотлари билан тақдирландилар. Наманган вилоятидаги «Истиқлол сари», Қашқадарё вилоятидаги «Шаҳрисабз тонги» ва «Вечерний Ташкент» газеталари таҳририятлари иккинчи даражали дипломлар ҳамда бир ярим минг сўм миқдоридаги пул мукофотларига сазовор бўлдилар. Тошкент вилоятидаги «Истиқбол» ва Наманган вилоятидаги «Учқун» газеталари таҳририятларига учинчи даражали дипломлар ҳамда минг сўм миқдоридаги пул мукофотлари берилди.

Ушбу мавзуни маҳорат билан ва изчил ёритишда фаол иштирок этаётган журналистлар, табиат шайдолари ҳам тақдирланишди. Ўзбекистон Республикаси Давлат ўрмон қўмитаси ходими Б. И. Дьякин ва «Ўзбекистон табиати» газетаси масъул котиби М. О. Даминов кўрик-танловнинг биринчи даражали дипломларига ҳамда 2 минг сўмлик пул мукофотларига сазовор бўлишди. Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза этиш давлат қўмитаси етакчи мутахассиси Р. Иброҳимов, нафақахўр В. И. Антошкин, Ўзбекистон Республикаси география жамияти илмий ходимлари Б. Баҳриддинов, И. Чембарисовлар иккинчи даражали дипломлар ҳамда бир ярим минг сўм миқдоридаги пул мукофотлари билан тақдирландилар. Хоразм вилояти табиатни муҳофаза этиш қўмитаси етакчи мутахассиси О. Сотлиқов, Қашқадарё вилояти табиатни муҳофаза этиш жамияти жамоатчи инспектори Н. Чернов, «Оққўрғон овози» газетасининг жамоатчи мухбири А. Мавлоновлар учинчи даражали дипломлар ва минг сўм миқдоридаги пул мукофотларига сазовор бўлдилар. Қашқадарё педагогика олий билимгоҳи доценти Т. Тиловов ва Ангрен табиатни муҳофаза этиш жамияти жамоатчи инспектори Р. Юсуповлар кўрик-танловнинг 500 сўм миқдоридаги рағбатлантирувчи пул мукофотлари билан тақдирландилар.

* * *

«Қишлоқ ҳақиқати» газетаси таҳририяти томонидан серқуёш юртимизда бўлаётган катта ўзгаришларни, бозор муносабатларига босқичма-босқич ўтиш жараёнида аҳолини ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш соҳасида кўрилаётган тадбирларни, маданий-маърифий жабҳалардаги янгиликларни изчил ва тўлақонли ёритиш юзасидан кўрик-танлов ўтказиб келинмоқда. Иқтисодиёт, ижтимоий турмуш, маданий-маърифий мавзуларда ёзилган туркум мақолалар, махсус саҳифалар, очерклар, лавҳалар, давра суҳбатлари, олға боришимизга тўсқинлик қилаётганлар ҳақидаги фельетонлар, замондошларимизнинг орзу-интилишлари, ички кечинмалари бадиий бўёқларда тўлақонли талқин этилган ҳикоялар, назмий асарлар муаллифлари ушбу кўрик-танловда қатнашмоқдалар.

Журналистларни, барча ижодкорларни рағбатлантириш мақсадида ҳар ой охирида кўрик-танловнинг маълум қисмига якун чиқариб, ғолибларни келгуси ойнинг бошида газетамиз саҳифаларида эълон қилиб бораяпмиз. Яқинда бўлиб ўтган таҳрир ҳайъати йиғилишида кўрик-танловнинг апрель ойи натижалари кўриб чиқилди. **«Қишлоқ ҳақиқати» газетаси бош муҳаррири ўринбосари Мирғиёс Қаюмовни «Президент фармонлари аҳолини ижтимоий ҳимоялаш таянчи» рукни остидаги махсус саҳифалари ва қатор мақолалари учун 2 минг сўм пул мукофоти билан тақдирлашга қарор қилинди. «Қишлоқ ҳақиқати» катта мухбири Ш. Алламовнинг «Илм амалиёти билан қудратли» сарлавҳали махсус саҳифаси долзарб мавзуда эканлиги таъкидлаб ўтилди.**

Жамоатчи мухбирлар, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг билимдон мутахассислари, маданий-маърифий жабҳаларнинг жонкуярларини рағбатлантириб бориш мақсадида улар учун алоҳида кўрик-танлов ўтказилмоқда. **Таҳрир ҳайъатимиз апрель ойида ўзининг «Чорвачилик: муаммо, ечим, истиқбол» сарлавҳали йирик мақоласи билан қатнашган Ўзбекистон Республикаси чорвачилик бошқармаси бошлиғи Тўхтасин Ғаниевни бир ярим минг сўм миқдоридаги пул мукофоти билан тақдирлашни лозим топди.** Таҳрир ҳайъати йиғилишида газетамизнинг бир гуруҳ фаоллари — мумтоз адабиётимиз ва қадриятларимиз билимдони Урфон Отажонов, Андижон вилояти Жалолқудуқ районида истиқомат қилувчи тажрибали ва истеъдодли қаламкаш Собир Рўзиматовлар долзарб мавзуларни ёритишда таҳририятимизга яқиндан кўмак бераётганликлари алоҳида таъкидланди.

Бугунги кунимизда бўлаётган янгиликлар, қишлоқ кишиларининг ҳаёти ёрқин акс эттирилган фотосуратлар, бадиий расмлар муаллифлари ўртасида ҳам алоҳида кўрик-танлов йўлга қўйилган бўлиб, унинг ғолиблари ой сайин эълон қилиняпти. **Таҳрир ҳайъатимиз Жиззах вилоятидаги энг яқин кўмакчимиз, истеъдодли фотомухбир Келдиёр Жўрақуловни туркум фотосуратлари учун минг сўм миқдоридаги пул мукофоти билан тақдирлашга қарор қилди.** Оқолтин район газетаси фотомухбири Н. Алмуродов, қашқадарёлик жонкуяримиз Ш. Султонов ўзларининг мазмунли ва ранг-баранг мавзудаги фотосуратлари билан таҳририятимизга яқиндан ёрдам бераётганликлари уқтириб ўтилди.

Кўрик-танловлар[illegible]нг ғолибларини муко[illegible]тлар билан кутлар эканмиз, барча ижодкорларни халқимиз ҳаётини янада тўлақонли ёритишга чақирамиз.

Бош муҳаррир Н. ЕҚУБОВ.

Рўзнома таҳрир ҳайъати: Н. ҚАЮМОВ, М. ИСЛОМОВ, М. МИРЗАЕВ, Ҳ. РАҲМАТИЛЛАЕВ, М. ҚАЮМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), С. САЙДАЛИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), О. ҒОФУРОВ, (масъул котиб), Н. ОРИФЖОНОВ, К. РИХСИЕВ, Э. ИБРОҲИМОВ, Р. БОБОМУҲАМЕДОВ.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Узплодоовошчвинпром» концерни, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, «Қишлоқ ҳақиқати» журналистлари жамоаси.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР, Муҳаррир ўринбосарлари —33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб—33-09-93, Масъул котиб ўринбосарлари—32-56-25. Деҳқончилик бўлими—32-56-35, 32-54-51, 33-09-93. Қайта ишлаш саноати бўлими—32-56-31. Ижтимоий ҳаёт бўлими — 32-56-34. Чорвачилик бўлими—32-56-22. Мелиорация ва қишлоқ қурилиши бўлими — 32-56-33. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36, 33-09-93. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-54. Шикоят, хат ва маъмурий органлар бўлими — 32-54-49, 32-54-52. Безатиш бўлими — 32-58-79.

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 000096. Буюртма Г—223. 31890. нусхада босилди, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А—2. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишган топширилди — 21.00

Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 [illegible]